

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ**

**ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ
ΜΟΤΣΚΑ ΕΛΕΝΗ-ΜΑΡΙΑ
Α.Μ. 6798**

**ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΚΟΥΤΣΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ**

ΠΑΤΡΑ-2008

ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ
ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
-----------------	----------

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

1.1 Έννοια της επιχείρησης	6
-----------------------------------	----------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

2.1 Έννοια της εταιρίας	8
2.2 Σύσταση εταιριών	8
2.3 Νομική Προσωπικότητα των εταίρων	9
2.4 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις εταίρων	10
2.5 Διακρίσεις των Εμπορικών Εταιριών	11
2.6 Επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου	12

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

3.1 Έννοια της προσωπικής εταιρίας	15
3.2 Βασικά χαρακτηριστικά προσωπικών εταιριών	15
3.3 Χαρακτηριστικά – Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα	16
3.4 Η Αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου	19
3.5 Ομόρρυθμη Εταιρία	19
3.5.1 Έννοια και χαρακτηριστικά Ο.Ε.	19
3.5.2 Σύσταση της Ο.Ε.	21
3.5.3 Αντικείμενο Εταιρικών Εισφορών	25

3.6	Ετερόρρυθμη Εταιρία	31
3.6.1	Έννοια – Προϋποθέσεις ίδρυσης - Χαρακτηριστικά	31
3.6.1.1	Έννοια της απλής ετερόρρυθμης εταιρίας κατά τον Ε.Ν.(Εμπ.Νόμο)	
3.6.1.2	Προϋποθέσεις ίδρυσης	31
3.6.1.3	Βασικά χαρακτηριστικά	32
3.6.1.4	Διαδικασία σύστασης Ε.Ε.	34
3.6.1.5	Εισφορές Ετερόρρυθμου Εταίρου	36
3.6.1.6	Δικαιώματα και Υποχρεώσεις ετερόρρυθμου εταίρου	37
3.6.1.7	Λύση και Εκκαθάριση Ε.Ε.	38
3.6.2	Λογιστικά Βιβλία και Στοιχεία μιας Ε.Ε.	40
3.6.3	Διαφορές Ο.Ε και Ε.Ε	41

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

4.1	Ορισμός της λογιστικής	43
4.1.1	Διακρίσεις της λογιστικής	43
4.1.2	Λογιστικές Μέθοδοι	44
4.1.3	Λογιστικά Βιβλία και Στοιχεία	44
4.2	Η λογιστική των εταιρικών επιχειρήσεων	46
4.3	Βασικές λογιστικές εγγραφές συστάσεως Ε.Ε.- Λύση και Εκκαθάριση	48

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	69
---------------------	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ιδιωτικό συμφωνητικό (καταστατικό) σύστασης Ο.Ε.	71
Ιδιωτικό συμφωνητικό (καταστατικό) σύστασης Ε.Ε.	73

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	76
---------------------	-----------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή μου εργασία αναπτύσσεται σε τέσσερα κεφάλαια. Όλα τα κεφάλαια στηρίζονται σε παλαιότερες και νεότερες βιβλιογραφίες, στο Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Αναλυτικότερα, στο πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται σύντομα η έννοια της επιχείρησης ενώ στα επόμενα κεφάλαια εξετάζονται κατά σειρά οι εμπορικές εταιρίες, εστιάζοντας το ενδιαφέρον μας στις προσωπικές εταιρίες. Αναπτύσσονται λεπτομερώς οι έννοιες και τα χαρακτηριστικά της Ομόρρυθμης Εταιρίας και της Ετερόρρυθμης Εταιρίας.

Το τελευταίο κεφάλαιο το έχω αφιερώσει στην έννοια της Λογιστικής επιστήμης και το εμπλουτίζω με πολλά παραδείγματα συστάσεως, λύσεως και εκκαθαρίσεως μιας Ετερόρρυθμης εταιρίας.

Τέλος, στο παράρτημα παρατίθενται το Ιδιωτικό συμφωνητικό (καταστατικό) σύστασης Ομόρρυθμης Εταιρίας και το Ιδιωτικό συμφωνητικό (καταστατικό) σύστασης Ετερόρρυθμης εταιρίας.

Πάτρα , Απρίλιος 2008

1 κεφάλαιο

1.1 Έννοια της επιχείρησης

Μπορούμε να ορίσουμε, γενικά, την επιχείρηση ως ένα αυτοτελή οργανισμό, ο οποίος με σειρά πράξεων και ενεργειών, οικονομικής φύσεως, αποβλέπει στον εφοδιασμό της αγοράς με αγαθά ή υπηρεσίες, με σκοπό το κέρδος.

Από τον ορισμό αυτό, που δίνει η οικονομική επιστήμη αλλά δεν είναι ο μόνος, συνάγεται ότι:

- 1) Η επιχείρηση πρέπει να είναι συνταγμένη σε ένα οργανικό σύνολο(κοινωνικό), το οποίο επιδιώκει και εκτελεί σειρά οικονομικών πράξεων με συνέπεια(στα πλαίσια του νόμου) και ορισμένο σκοπό.
- 2) Οι πράξεις και ενέργειες της επιχείρησης έχουν οικονομικό χαρακτήρα. Συνεπώς και οργανισμοί ακόμη ολόκληροι δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως αποτελούντες επιχειρήσεις, εφόσον στην όλη συμπεριφορά τους δεν προέχει το οικονομικό στοιχείο.
- 3) Οι πράξεις της επιχείρησης (μεταξύ των οποίων και κυρίως η παραγωγή) διενεργούνται για λογαριασμό της απρόσωπης αγοράς. Άρα η έκβαση και η αποτελεσματικότητα αυτών είναι αβέβαιη και σ` αυτό ακριβώς συνίσταται ο επιχειρηματικός κίνδυνος.
- 4) Το κίνητρο των επιχειρηματικών πράξεων είναι το κέρδος, το οποίο – κατά τις γνωστές θεωρίες της φιλελεύθερης οικονομικής σχολής – καλύπτει την αμοιβή του ίδιου κεφαλαίου, την εξασφάλιση αυτού από τον

επιχειρηματικό κίνδυνο, την ανταμοιβή του επιχειρηματία για τους κόπους που καταβάλλει κ.λ.π.

- 5) Η επιχείρηση – και όταν νομικώς άτυπη – έχει οικονομική αυτοτέλεια. Αυτό σημαίνει ότι έχει στη διάθεσή της για την εκπλήρωση του σκοπού της, ορισμένα μέσα, που είναι τα κεφάλαια της.
- 6) Με βάση τον παραπάνω ορισμό εναρμονίσθηκε και η νομολογία (Εμπορικό δίκαιο) των ελληνικών δικαστηρίων, σύμφωνα με την οποία, ως επιχείρηση νοείται, κατά τα διδάγματα της οικονομικής επιστήμης, αλλά και κατά κοινή πείρα, το σύνολο των πραγμάτων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και πραγματικών καταστάσεων, τα οποία έχουν οργανωθεί σε οικονομική ενότητα από ένα φυσικό (τον επιχειρηματία) ή νομικό πρόσωπο (εταιρείες), που επιδιώκει την επίτευξη κερδοσκοπικού, γενικώς αποτελέσματος.

2 κεφάλαιο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

2.1 Έννοια της Εταιρίας

Εταιρία, σύμφωνα με το άρθρο 741 Α.Κ.(Αστικός Κώδικας) , είναι σύμβαση στην οποία δύο ή και περισσότεροι «υποχρεώνονται» αμοιβαία στην επιδίωξη κοινού σκοπού, ιδίως οικονομικού, με κοινές εισφορές (Κεφάλαιο).

2.2 Σύσταση εταιριών

Προϋποθέσεις για τη σύσταση εταιρίας είναι:

- § Σύμβαση με ιδιωτικό ή δημόσιο(συμβολαιογραφικό) έγγραφο κατά τις επιταγές του νόμου, μεταξύ των εταίρων,
- § Ικανότητα για δικαιοπραξία,
- § Εισφορά από τους συμβαλλομένους κεφαλαίου που δεν είναι πάντοτε απαραίτητο να αποτελείται από μετρητά, αλλά μπορεί να συνίσταται σε εισφορά υλικών ή άυλων περιουσιακών στοιχείων,
- § Θεμιτό του επιδιωκόμενου σκοπού,
- § Δημοσιότητα, για τις εταιρίες που έχουν νομική προσωπικότητα.

Κοινές εισφορές νοούνται αυτές που τίθενται στη διάθεση όλων των εταίρων και η αξιοποίησή τους γίνεται για λογαριασμό όλων .

Οι **εισφορές** συνίστανται σε χρήμα, εργασία ή άλλα αντικείμενα (εμπορεύματα κτίρια κ.λ.π.) ή κάποια άλλη παροχή. Ακόμη και η εμπορική πίστη κάποιου μπορεί να αποτελέσει εισφορά. Οι εισφορές, από λογιστική άποψη, ταξινομούνται σε 3 κατηγορίες: **α) σε χρήμα** **β) σε είδος** και **γ) σε υπηρεσίες** (προσωπική εργασία – τεχνικές γνώσεις). Οι τελευταίες δεν είναι δεκτικές απογραφής και δεν αποτελούν μέρος του κεφαλαίου της εταιρείας.

Οι εταιρείες ανάλογα με το αντικείμενο των εργασιών τους διακρίνονται σε αστικές και εμπορικές. *Αστικές* είναι οι εταιρίες που ασχολούνται με αστικές πράξεις όπως αγοραπωλησίες ακινήτων. *Εμπορικές* είναι οι εταιρίες που ασχολούνται με εμπορικές πράξεις όπως αγοραπωλησίες εμπορευμάτων .

2.3 Νομική Προσωπικότητα των εταίρων

Κατά τον αστικό κώδικα τα πρόσωπα διακρίνονται σε φυσικά και νομικά . Ο νομοθέτης δημιούργησε τα νομικά πρόσωπα γιατί τα φυσικά πρόσωπα όταν ενεργούν ατομικά δεν μπορούν να επιδιώξουν συλλογικούς σκοπούς. Η εταιρία ως νομικό πρόσωπο αποτελεί ένα αυτοτελές πρόσωπο ανεξάρτητο από τους εταίρους που έχει δική του δικαιοπρακτική ικανότητα και ενεργεί με δικό του όνομα (επωνυμία)

Οι εμπορικές εταιρείες συνιστούν **νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.)**, δηλαδή οι Ανώνυμες Εταιρείες, οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, οι Συνεταιρισμοί, η Ομόρρυθμος και η Ετερόρρυθμος Εταιρεία και αποκτούν την νομική προσωπικότητα από τη στιγμή της δημοσίευσης του καταστατικού τους . Μόνο η Αφανής εταιρεία και η Συμπλοιοκτησία δεν αποτελούν νομικά πρόσωπα.

Κάθε νομικό πρόσωπο έχει:

- 1) την εταιρική περιουσία που διακρίνεται από την προσωπική περιουσία των εταίρων .
- 2) την εθνικότητα (ημεδαπές αλλοδαπές) και
- 3) την κατοικία (έδρα), που ορίζονται από το καταστατικό.

Η νομική προσωπικότητα που αρχίζει με τη δημοσίευση του καταστατικού της εταιρείας έχει και τις εξής συνέπειες:

- 1) Η εταιρεία εκπροσωπείται απ` τους Διαχειριστές στις εταιρείες Ε.Π.Ε., Ο.Ε. , και Ε.Ε, τα μέλη του Δ.Σ. (Διοικητικού Συμβουλίου) στην περίπτωση της Α.Ε. , και τους Εκκαθαριστές όταν η εταιρεία βρίσκεται στο στάδιο της διάλυσης .
- 2) Η περιουσία της εταιρείας είναι υπέγγυος έναντι των δανειστών της εταιρείας και όχι των ατομικών δανειστών των εταίρων, το δε εταιρικό κεφάλαιο δεν μπορεί να μεταβληθεί χωρίς να τηρηθούν οι απαραίτητες διαδικασίες και νομικές διατυπώσεις δημοσιότητας .
- 3) Οι εταίροι δεν έχουν δικαίωμα στα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας αλλά έχουν απαίτηση κατά του νομικού προσώπου της .
- 4) Οι δανειστές των εταίρων δεν είναι δανειστές της εταιρεία .
- 5) Δεν χωρεί συμψηφισμός μεταξύ των απαιτήσεων της εταιρείας κατά τρίτων έναντι απαιτήσεων των τρίτων κατά της εταιρείας.

Η νομική προσωπικότητα παραμένει αναλλοίωτη όταν τροποποιηθεί το καταστατικό. (π.χ. περιπτώσεις αποχώρησης θανάτου ή πρόσληψης νέου εταίρου).

2.4 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις εταίρων

§ Δικαιώματα εταίρων:

Προσωπικά: δικαίωμα συνδιαχείρισης από κάθε εταίρο, δικαίωμα ελέγχου και πληροφόρησης.

Περιουσιακά: δικαίωμα επί των μεριδίων ,δικαίωμα συμμετοχής στο προϊόν εκκαθάρισης, δικαίωμα απολήψεως.

§ Υποχρεώσεις εταίρων:

Καταβολή εισφοράς.

Συνεργασία εταίρων για επίτευξη κοινού σκοπού

Αποχή από οποιαδήποτε πράξη βλαπτική για τα συμφέροντα της εταιρίας.

Υποχρέωση πίστης κάθε εταίρου προς τους άλλους εταίρους.

2.5 Διακρίσεις των Εμπορικών Εταιριών

Οι εμπορικές εταιρίες διακρίνονται: σε α) Προσωπικές

β) Κεφαλαιουχικές

Προσωπικές εταιρίες είναι εκείνες, στις οποίες η επιδίωξη του εταιρικού σκοπού στηρίζεται βασικά στην προσωπική συμβολή των εταίρων. Σ' αυτή την κατηγορία υπάγονται η **Ομόρρυθμη (Ο.Ε.), η Ετερόρρυθμη (Ε.Ε.) και η Αφανής εταιρία.**

Κεφαλαιουχικές εταιρίες είναι εκείνες, στις οποίες η επιδίωξη του εταιρικού σκοπού στηρίζεται όχι στην προσωπική συμβολή, αλλά βασικά στο Κεφάλαιο και στην περιουσία της εταιρείας. Σ' αυτές ανήκουν η **Ανώνυμη Εταιρία**

(Α.Ε.), η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), η Ετερόρρυθμη Εταιρία με μετοχές, ο Συνεταιρισμός και η Συμπλοιοκτησία.

2.6 ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Η επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου είναι, ένα πολύ σοβαρό θέμα. Σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση επιλογής θα εξετασθούν οι επιδιωκόμενοι σκοποί, τα διατιθέμενα μέσα και οι υπάρχουσες σχέσεις που συνδέουν τα προς συνεταιρισμό φυσικά πρόσωπα. Από τα κριτήρια αυτά θα προκύψει η επιλογή του κατάλληλου τύπου εταιρείας.

α) Ομόρρυθμη εταιρία θα συστήσουν δύο φυσικά πρόσωπα¹ που έχουν στενούς φιλικούς ή συγγενικούς δεσμούς και πλήρη εμπιστοσύνη μεταξύ τους. Δεν θα πρέπει να υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία του ενός για την ευθύτητα και την καλή πρόθεση και πίστη του άλλου. Αυτό επιβάλλει η ύπαρξη της αλληλέγγυας (και απεριόριστης) ευθύνης μεταξύ των εταίρων. Γιατί από τις ενέργειες ή τις παραλήψεις του ενός εταίρου μπορεί να προκύψουν σοβαρές συνέπειες για την περιουσία του άλλου. Τα παραπάνω ισχύουν και για τις περιπτώσεις που οι εταίροι είναι περισσότεροι των δύο. Εξάλλου, σε μία ομόρρυθμη εταιρεία μπορούν να μετέχουν όχι μόνο φυσικά αλλά και νομικά πρόσωπα (εταιρείες παντός τύπου). Και στην περίπτωση αυτή, όμως έχουν ισχύ τα παραπάνω, αφού και εδώ το προσωπικό στοιχείο θα κυριαρχεί.

β) Ετερόρρυθμη εταιρία. Ο τύπος αυτός της προσωπικής εταιρείας προτιμάται, όταν μεταξύ των μελών της θα συμπεριληφθούν και πρόσωπα, τα οποία δεν επιθυμούν να ευθύνονται αλληλεγγύως και απεριόριστως, δηλαδή με ολόκληρη την προσωπική τους περιουσία. Τα

πρόσωπα αυτά θα μετάσχουν στην εταιρεία ως ετερόρρυθμα μέλη και θα ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Συνήθως, τα ετερόρρυθμα μέλη μιας ετερόρρυθμης εταιρείας δεν έχουν τη σπουδαιότητα των ομορρυθμών μελών ούτε από απόψεως γενικότερης συμβολής στην προσπάθεια της εταιρείας και πολλές φορές η μόνη συμβολή τους είναι αυτή για τη διάσπαση του εισοδήματος της εταιρείας.

γ) Ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία. Ο εταιρικός αυτός τύπος είναι σπανιότατος. Η περίπτωση του είναι μάλλον θεωρητική και αναπτύσσεται σε ιδιαίτερο κεφάλαιο των παρόντων σημειώσεων.

δ) Εταιρία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε). Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι κατά κάποιο τρόπο ένας ενδιάμεσος εταιρικός τύπος ανάμεσα στις προσωπικές εταιρείες και τις ανώνυμες. Στην Ε.Π.Ε δεν υπάρχουν εταίροι με απεριόριστη ευθύνη και αυτό είναι πολύ σοβαρό πλεονέκτημα για τα μέλη της εταιρείας. Το ίδιο πράγμα, όμως, μπορεί να δυσκολέψει την Ε.Π.Ε. στον τομέα της πιστοληπτικής ικανότητας. Αυτή η δυσκολία αντιμετωπίζεται, συνήθως, με την παροχή προσθέτων εγγυήσεων με περιουσιακά στοιχεία των βασικών εταίρων της Ε.Π.Ε. π.χ. σε μία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης το 70% των εταιρικών μεριδίων, δανείζεται από κάποια τράπεζα το ποσό των 200.000 €. Η τράπεζα απαιτεί για τη χορήγηση του δανείου πρόσθετη εγγύηση εγγραφής υποθήκης σε ακίνητο (προσωπικής περιουσίας) του κυρίου εταίρου. Με τον τρόπο αυτό η Τράπεζα εξασφαλίζεται πλήρως, αλλά και ο εταίρος περιορίζει την ευθύνη του στο ποσό της εισφοράς του στην Ε.Π.Ε και στη αξία του συγκεκριμένου ακινήτου του. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο τύπος της Ε.Π.Ε. προτιμάται όταν οι εταίροι δεν θέλουν να διακινδυνεύσουν ολόκληρη την προσωπική τους περιουσία και συγχρόνως δεν είναι διατεθειμένοι να προχωρήσουν σε Ανώνυμη Εταιρεία.

ε) Ανώνυμη εταιρία (Α.Ε.). Είναι ο τύπος της κατ' εξοχήν κεφαλαιουχικής εταιρείας και τα χαρακτηριστικά της αναπτύσσονται με λεπτομέρειες στο σχετικό κεφάλαιο. Εδώ να σημειωθεί μόνο ότι η ανώνυμη

εταιρεία είναι ο μοναδικός εταιρικός τύπος που επιτρέπει συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων από απεριόριστο αριθμό μετόχων και την εύκολη μεταβίβαση των μεριδίων αυτών (μετοχών).

π.χ. σε μία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης το 70% των εταιρικών μεριδίων, δανείζεται από κάποια τράπεζα το ποσό των 200.000 €. Η τράπεζα απαιτεί για τη χορήγηση του δανείου πρόσθετη εγγύηση εγγραφής υποθήκης σε ακίνητο (προσωπικής περιουσίας) του κυρίου εταίρου. Με τον τρόπο αυτό η Τράπεζα εξασφαλίζεται πλήρως, αλλά και ο εταίρος περιορίζει την ευθύνη του στο ποσό της εισφοράς του στην Ε.Π.Ε και στη αξία του συγκεκριμένου ακινήτου του. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο τύπος της Ε.Π.Ε. προτιμάται όταν οι εταίροι δεν θέλουν να διακινδυνεύσουν ολόκληρη την προσωπική τους περιουσία και συγχρόνως δεν είναι διατεθειμένοι να προχωρήσουν σε Ανώνυμη Εταιρεία.

3 κεφάλαιο

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

3.1 Έννοια της προσωπικής εταιρίας

Προσωπικές Εταιρίες είναι εκείνες στις οποίες το προσωπικό στοιχείο (ενασχόληση, ευθύνη, προσωπικότητα του εταίρου) λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη για την σύσταση, την διοίκηση και την λειτουργία τους.

3.2 Βασικά χαρακτηριστικά προσωπικών εταιριών

- § Η προσωπική εταιρία αποκτά **νομική προσωπικότητα** αν **α)** έχει εμπορικό σκοπό, **β)** τηρήσει ορισμένες προϋποθέσεις δημοσιότητας.
- § Ο **σκοπός** των προσωπικών εταιριών είναι ευρύτατος. Η αναγραφή του αποσκοπεί στο να προσδιορίσει τον κύκλο των πράξεων τις οποίες ο διαχειριστής διενεργεί εγκύτως.
- § Οι προσωπικές εταιρίες δεν είναι εκ του νόμου εμπορικές (όπως π.χ. οι Α.Ε. και οι Ε.Π.Ε.), αλλά χαρακτηρίζονται ως εμπορικές από το σκοπό τους. Δεν αρκεί ο σκοπός τους να είναι η διενέργεια εμπορικών πράξεων, αλλά πρέπει πράγματι να διενεργούν εμπορικές πράξεις.
- § Η **διάρκεια ζωής** της εταιρείας μπορεί να είναι **ορισμένη** ή **αόριστη**. Το να είναι ορισμένη σημαίνει ότι και μόνο με την παρέλευση του χρόνου διάρκειας η εταιρεία λύεται χωρίς επιπλέον διατυπώσεις δημοσιότητας. Με συμφωνία των εταίρων που είτε προβλέπεται στο καταστατικό είτε όχι (οπότε και ακολουθεί

τροποποίηση και δημοσίευση πριν τη πάροδο του χρόνου) μπορεί να παραταθεί η διάρκεια της εταιρείας.

Πλεονεκτήματα της ορισμένης διάρκειας της εταιρείας είναι ότι παρελθόντος του χρόνου λύεται η σύμβαση και οι εταίροι μπορούν να αποχωρήσουν χωρίς διατυπώσεις δημοσιότητας και ζητήματα καταγγελιών. Το να είναι αόριστη η διάρκεια της εταιρείας σημαίνει ότι δεν έχει προβλεφτεί ορισμένος χρόνος διάρκειας, οπότε αυτή συνεχίζει τη δράση της μέχρις ότου κάποιος από τους εταίρους καταγγείλει την εταιρική σύμβαση.

Οι προσωπικές εταιρίες είναι οι εξής:

- α. Η Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.)
- β. Η Απλή Ετερόρρυθμη Εταιρία (Ε.Ε.)**
- γ. Η Ετερόρρυθμη Εταιρία με Μετοχές.
- δ. Η Αφανής ή Συμμετοχική Εταιρία.

Στις προσωπικές εταιρίες ο Νόμος επιβάλλει την ατομική οικονομική ευθύνη των εταίρων για τις οφειλές της εταιρίας και επίσης καθορίζει ότι για την διοίκηση και εκπροσώπηση της επιχείρησης αποφασίζει η πλειοψηφία προσώπων και όχι η πλειοψηφία κεφαλαίου.

3.3 Χαρακτηριστικά – Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα

Οι προσωπικές εταιρίες γενικά παρουσιάζουν τα εξής χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα:

- Υπάρχει το προσωπικό ενδιαφέρον των εταίρων. Οι εταίροι υποχρεωτικά διαθέτουν τις προσωπικές τους γνώσεις και εμπειρίες για την επιτυχία του σκοπού της εταιρίας.
- Η λήψη αποφάσεων όσον αφορά την δραστηριότητα της εταιρίας είναι ταχεία και άμεση.
- Εύκολη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και της οικονομικής πραγματικότητας γενικότερα.
- Ευκολότερη μεταβολή του αντικειμένου της εταιρείας (ευελιξία) χωρίς σοβαρές οικονομικές συνέπειες αν αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα της εταιρίας και τα συμφέροντα του συναλλασσόμενου καταναλωτικού κοινού.
- Συγκέντρωση περισσότερων ειδικοτήτων και ταλέντων μεταξύ των εταίρων.

Στα μειονεκτήματα των προσωπικών εταιριών περιλαμβάνονται τα εξής:

- Η μεγαλύτερη ευθύνη των εταίρων (εκτός από τα ετερόρρυθμα μέλη της ετερόρρυθμης εταιρίας).
- Η πιθανή διαφωνία των εταίρων μεταξύ τους προκαλεί εύκολα τη διάλυση τους.
- Η μικρή πιστοληπτική ικανότητα και επιφάνεια.
- Η περιορισμένη επιχειρηματική δραστηριότητα (μικρές επιχειρήσεις τοπικού χαρακτήρα).

- Η μεγαλύτερη θνησιμότητα των εταιριών αυτών. Η περιορισμένη ζωή καθότι μεταβολές της προσωπικής κατάστασης των εταίρων (θάνατος, ανικανότητα, πτώχευση) επιφέρουν κατά κανόνα την λύση της εταιρίας εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία η οποία έχει διατυπωθεί στο καταστατικό.

Γενικά στις προσωπικές εταιρίες η επίτευξη του εταιρικού σκοπού στηρίζεται βασικά στην προσωπική συμβολή των εταίρων. Απαιτείται επομένως εκτός από τις καταβαλλόμενες εισφορές και η συνεχής συνεργασία όλων των εταίρων. Οι πράξεις οποιουδήποτε εταίρου υποχρεώνουν και δεσμεύουν την εταιρία και τους υπόλοιπους εταίρους. Η ευθύνη της διοίκησης των εταιρικών υποθέσεων ανήκει σε όλους τους εταίρους παρ' ότι κάποιο από τα πρόσωπα των εταίρων ασκεί τα καθήκοντα του διαχειριστή . Για την έγκυρη λήψη αποφάσεων που αφορούν την συγκρότηση και οργάνωση της εταιρίας απαιτείται συμφωνία όλων των εταίρων, όπου δε απαιτείται ομοφωνία η πλειοψηφία υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των εταίρων και όχι των εταιρικών μεριδίων.

Συνέπεια των παραπάνω είναι ότι η εταιρική ιδιότητα είναι συνδεδεμένη με την προσωπικότητα κάθε εταίρου και απαγορεύεται η μεταβίβαση της ιδιότητας αυτής (μεριδίου) χωρίς την συναίνεση των υπολοίπων εταίρων.

Για την σύσταση προσωπικών εταιριών δεν απαιτείται από τον νόμο ελάχιστο ποσό κεφαλαίου. Το κεφάλαιο διαιρείται σε μερίδια και όχι σε μετοχές. Οι εταίροι επιτρέπεται να εισφέρουν αντί άλλης εισφοράς την προσωπική τους εργασία.

Ο αριθμός των προσώπων που αποτελούν τις προσωπικές εταιρίες είναι μικρός (για να είναι δυνατή και έγκαιρη η λήψη αποφάσεων) και συνήθως τα πρόσωπα αυτά τις περισσότερες φορές συνδέονται με φιλία ή συγγένεια ή έχουν πολύ καλές προσωπικές σχέσεις.

3.4 Η Αρχή της σταθερότητας του Κεφαλαίου

Η αρχή αυτή ισχύει για όλες τις μορφές εταιριών που έχουν νομική προσωπικότητα, εκτός από τους συνεταιρισμούς.

Όπως ήδη έχει λεχθεί, για τη σύσταση εταιρίας απαιτείται δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο, στο οποίο, μεταξύ άλλων, πρέπει να ορίζεται και το ύψος των κεφαλαίων της υπό σύσταση εταιρίας. Το έγγραφο αυτό υπόκειται σε διατυπώσεις δημοσιότητας, οι οποίες διαφέρουν για κάθε τύπο εταιρίας και ορίζονται από το νόμο. Με την εκπλήρωση αυτών των διατυπώσεων οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι μπορούν να πληροφορούνται τους όρους της εταιρικής συμβάσεως.

Κατά την αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου, δεν επιτρέπεται καμία λογιστική μεταβολή(αύξηση ή μείωση) του ποσού του εταιρικού κεφαλαίου το οποίο εμφανίζεται στην πίστωση του λογαριασμού Εταιρικό ή Μετοχικό Κεφάλαιο και είναι ίσο προς το προβλεπόμενο από την εταιρική σύμβαση, αν δεν υπάρξει τροποποίηση της υφισταμένης συμβάσεως, η οποία πρέπει να γίνει με τους τύπους που προβλέπει ο νόμος και να υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας που υποβλήθηκε η αρχική σύμβαση.

Έτσι στις εταιρίες τόσο τα κέρδη που δεν αναλαμβάνονται όσο και οι ζημιές που δεν καλύπτονται αμέσως, δεν μεταφέρονται σε αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, αλλά παραμένουν σε ιδιαίτερους λογαριασμούς, συμπληρωματικούς ή αντίθετους του κεφαλαίου, εφόσον δεν δημοσιοποιείται τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως ως προς το ύψος του κεφαλαίου.

3.5 ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

3.5.1 Έννοια και χαρακτηριστικά Ο.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Εμπορικού Νόμου, ομόρρυθμη εταιρία είναι η εταιρεία που συνιστάται μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων (εταίρων), τα οποία

έχουν σκοπό να διενεργούν εμπορικές πράξεις (να εμπορεύονται μαζί), κάτω από εταιρική επωνυμία. Στη συνέχεια το άρθρο 22 του Ε.Ν. (Εμπορικός Νόμος) ορίζει ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι οι οποίοι αναφέρονται στο καταστατικό έγγραφο της εταιρίας ευθύνονται **«αλληλέγγυα και εις ολόκληρο»** για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας.

Από τα δύο αυτά άρθρα προκύπτουν τα εξής συστατικά στοιχεία της ομόρρυθμης εταιρίας:

α. Η από κοινού εμπορία και η επιδίωξη κέρδους

β. Η κοινή εταιρική επωνυμία η οποία απαρτίζεται από τα ονόματα όλων των εταίρων (ή ενός ή περισσότερων εταίρων και της φράσης “και συντροφιά” ή “ και Σία Ο.Ε.”

γ. Η αλληλέγγυα ευθύνη έναντι των δανειστών της εταιρίας, για όλες τις υποχρεώσεις αυτής, έστω και αν υπογραφούν από ένα μόνο εταίρο, κάτω όμως από την εταιρική επωνυμία. Οι δανειστές δηλ. της εταιρίας για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους μπορούν να στραφούν όχι μόνο κατά της εταιρίας αλλά και κατά οποιουδήποτε από τους ομόρρυθμους εταίρους επιθυμούν ή νομίζουν ότι θα εισπράξουν την απαίτησή τους. Δηλαδή κάθε ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται «εις ολόκληρο». Ο ομόρρυθμος εταίρος όμως ο οποίος κατέβαλε την οφειλή έχει δικαίωμα αναγωγής κατά των άλλων εταίρων, και δικαιούται να απαιτήσει να του καταβληθεί η αναλογία των άλλων εταίρων σύμφωνα με το καταστατικό .

δ. Η απεριόριστη ευθύνη των εταίρων. Το απεριόριστο συνιστάται στο ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται όχι μόνο με την περιουσία της εταιρίας αλλά και ολόκληρη την ατομική τους περιουσία, την προσωπική, ή άλλη επιχειρηματική περιουσία. Η αλληλέγγυα και απεριόριστη ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων δεν μπορεί να τροποποιηθεί με σύμβαση των εταίρων ούτε μπορεί να νοηθεί ομόρρυθμη εταιρία χωρίς τις ευθύνες αυτές.

Η ομόρρυθμη εταιρία αποτελεί νομικό πρόσωπο.

Η νομική προσωπικότητα επέρχεται κατ' αρχήν από την νόμιμη δημοσίευση του καταστατικού.

Νομική προσωπικότητα σημαίνει ότι η εταιρία έχει δική της περιουσία αναλαμβάνει υποχρεώσεις και δημιουργεί δικαιώματα.

3.5.2. Σύσταση της Ομόρρυθμης Εταιρίας

Για την σύσταση της ομόρρυθμης εταιρίας απαιτείται η συνύπαρξη ουσιαστικών και τυπικών στοιχείων.

Τα ουσιαστικά στοιχεία είναι:

α. Η σύμπραξη δύο τουλάχιστον φυσικών ή νομικών προσώπων.

β. Εταιρική πρόθεση (διάθεση) των εταίρων για την σύσταση της εταιρίας και ικανότητα αυτών για την διενέργεια εμπορικών πράξεων.

γ. Έγκυρη σύμβαση

δ. Ο σκοπός ο οποίος πρέπει να είναι θεμιτός και μάλιστα οικονομικός (να μην αντιβαίνει τα χρηστά ήθη και την δημόσια τάξη).

ε. Κοινή εισφορά γιατί κάθε εταίρος οφείλει να εισφέρει υλικά ή άλλα περιουσιακά στοιχεία.

Τα τυπικά στοιχεία είναι τα εξής:

1. Η σύνταξη εγγράφου δημοσίου ή ιδιωτικού που περιλαμβάνει τους όρους της συνεργασίας. Το έγγραφο αυτό ονομάζεται *καταστατικό*. Το καταστατικό είναι υποχρεωτικά δημόσιο, δηλαδή συντάσσεται μπροστά σε συμβολαιογράφο, εφόσον κάποιος από τους εταίρους εισφέρει στην εταιρία περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η κυριότητα σύμφωνα με τον νόμο μεταβιβάζεται με συμβολαιογραφική πράξη, (όπως π.χ. τα ακίνητα) .Επίσης μπορεί να συνταχθεί απλό ιδιωτικό συμφωνητικό που σε κάθε άλλη περίπτωση έχει την ισχύ καταστατικού .
2. Κατάθεση περίληψης του καταστατικού είτε ιδιωτικού συμφωνητικού είτε συμβολαιογραφικού , εντός 15 ημερών από την υπογραφή του, στον Γραμματέα του Πρωτοδικείου, του τόπου όπου πρόκειται να έχει την έδρα της η εταιρία, και στα Πρωτοδικεία τυχόν υποκαταστημάτων αυτής. Η περίληψη καταχωρείται σε ιδιαίτερο βιβλίο που τηρείται από τον Γραμματέα του Πρωτοδικείου (της έδρας της εταιρίας και των υποκαταστημάτων αυτής).
3. Η τοιχοκόλληση της περιλήψεως αυτής επί τρεις μήνες στην αίθουσα του ακροατηρίου του Πρωτοδικείου (δημοσιότητα). Η περίληψη υπογράφεται από τους ομόρρυθμους εταίρους ή από την συμβολαιογράφο αν συντάχθηκε συμβολαιογραφικό έγγραφο. Μετά την παρέλευση τριμήνου από την τοιχοκόλληση άρχεται η νομική προσωπικότητα της εταιρίας.

Για κάθε μετατροπή του καταστατικού ακολουθείται η ίδια διαδικασία δημοσιότητας. Το καταστατικό, δημόσιο ή ιδιωτικό αποτελεί την βάση της συστάσεως της εταιρίας διότι περιέχει όλους τους όρους βάσει των οποίων συνιστάται, λειτουργεί και διαλύεται η εταιρία.

Το καταστατικό πρέπει να αναφέρει τα εξής:

1. Τα ονοματεπώνυμα, την κατοικία και την ιδιότητα των εταίρων.

2. Τις εισφορές των εταίρων κατά μερίδια, οι οποίες συνίστανται σε χρήμα, σε είδος ή σε εργασία.
3. Το αντικείμενο δράσεως ή εμπορίας της εταιρίας.
4. Την έδρα της εταιρίας.
5. Την εμπορική επωνυμία της εταιρίας.
6. Τους εταίρους οι οποίοι διορίστηκαν να διευθύνουν, διοικούν και υπογράφουν για λογαριασμό της εταιρίας.
7. Την χρονική διάρκεια για την οποία συστήθηκε η εταιρία.

Εκτός από τα παραπάνω τα καταστατικά των ομόρρυθμων εταιριών συνήθως περιλαμβάνουν και τα εξής:

1. Τον χρόνο συντάξεως του Ισολογισμού.
2. Το λογιστικό σύστημα (π.χ. βιβλία Γ' κατηγορίας).
3. Τον τρόπο διανομής των κερδών και ζημιών (που ανεξάρτητα από τη φορολογική άποψη μπορεί να διαφέρουν από τα ποσοστά συμμετοχής στο κεφάλαιο).
4. Τον τρόπο διανομής της εταιρικής περιουσίας σε περίπτωση διαλύσεως αυτής, αν έχει συμφωνηθεί διαφορετική διανομή από την αναλογία των εταιρικών εισφορών.
5. Την δυνατότητα εκχωρήσεως της συμμετοχής.
6. Τους όρους απολήψεων (είσπραξη χρημάτων) από τους εταίρους.
7. Τους όρους χορηγήσεων δανείων από τους εταίρους προς την εταιρία και αντίστροφα.
8. Τους όρους, τον τρόπο και τους περιορισμούς διαχειρίσεως.
9. Την τροποποίηση των όρων του καταστατικού και την απαιτούμενη πλειοψηφία για την τροποποίηση (π.χ. μεταβολή κεφαλαίου, αλλαγή αντικειμένου, παράταση διάρκειας της κ.λ.π.).

10. Την λύση της εταιρίας και τον τρόπο διενέργειας της εκκαθαρίσεως.
11. Τις συνέπειες όσον αφορά την εταιρία, λόγω θανάτου ενός από τους εταίρους.
12. Την διαδικασία προσαρμογής σε διαιτησία για την λύση διαφοράς που δεν προβλέπεται στο καταστατικό ή σε περίπτωση διαφωνίας των εταίρων όσον αφορά την ερμηνεία όρων του καταστατικού .

Διατυπώσεις για την σύσταση της ομόρρυθμης εταιρίας

Μέχρι την δημοσίευση του καταστατικού απαιτούνται οι εξής διατυπώσεις:

- α. Κατάθεση του καταστατικού στην Οικονομική Εφορία της έδρας της εταιρίας.
- β. Καταβολή τέλους στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων Αθηνών, ανάλογα με το ύψος του κεφαλαίου (1,1% επί του κεφαλαίου) .
- γ. Καταβολή στο Ταμείο Νομικών τέλους το οποίο επίσης υπολογίζεται επί του κεφαλαίου (0,5% επί του κεφαλαίου).
- δ. Καταβολή ειδικού φόρου του “Φόρου Συγκεντρώσεως Κεφαλαίου”, ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του κεφαλαίου.

Ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου ξεκίνησε να επιβάλλεται από 1/1/1987 στις ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, ετερόρρυθμες κατά μετοχές, εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ανώνυμες εταιρίες, κοινοπραξίες επιτηδευματιών, συνεταιριστικές οργανώσεις και αστικές εταιρίες. Ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου αντικατέστησε από 1/1/1987 το τέλος χαρτόσημου που επιβαλλόταν για τις ίδιες πράξεις.

Τα παραπάνω έξοδα (φόροι, εισφορές) καθώς και τα συμβολαιογραφικά (αν συνταχθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο), οι αμοιβές δικηγόρων, τα έξοδα διαφήμισης κ.λ.π. καταχωρούνται σε ειδικό λογαριασμό “έξοδα ιδρύσεως και πρώτης

εγκαταστάσεως” και αποσβένονται είτε εφάπαξ στο έτος πραγματοποιήσεώς τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

3.5.3. Αντικείμενο Εταιρικών Εισφορών

Για την σύσταση της ομόρρυθμης εταιρίας όπως αναφέραμε παραπάνω απαιτούνται: α) κοινές εισφορές των εταίρων και β) εταιρική πρόθεση αυτών (να συνεργαστούν σαν εταίροι).

Αντικείμενο εισφοράς στην ομόρρυθμη εταιρία μπορεί να αποτελέσει οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο.

Έτσι έχουμε:

- Εισφορές σε χρήμα, όταν ο εταίρος καταβάλλει χρήματα για την εκπλήρωση της υποχρέωσης την οποία ανέλαβε για την σύσταση του κεφαλαίου της εταιρίας.
- Εισφορές σε είδος, όταν ο εταίρος εισφέρει υλικά ή άυλα περιουσιακά στοιχεία όπως γήπεδα, μηχανήματα, κτίρια, εμπορεύματα, γραμμάτια εισπρακτέα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, φήμη και πελατεία κ.λ.π.
- Εισφορά προσωπικής εργασίας. Η προσωπική εργασία μπορεί να αποτελέσει εισφορά μόνο στις προσωπικές εταιρίες (όχι στις Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) αλλά δεν μπορεί να αποτελέσει εταιρικό κεφάλαιο. Είναι δηλαδή δυνατό να συμμετέχει κάποιος εταίρος με μόνη του την προσωπική εργασία, χωρίς να εισφέρει κανένα ποσό κεφαλαίου.

- Αντικείμενο εισφοράς μπορεί να αποτελέσει ακόμη μόνο η χρήση πράγματος και όχι απαραίτητα η κυριότητα του (με την έννοια ότι ο εισφέρων επιθυμεί να του επιστραφεί το εισφερθέν πράγμα και να μετέχει στα αποτελέσματα της εταιρείας).
- Συνδυασμός δύο ή τριών εισφορών από τα παραπάνω (χρήμα – είδος, χρήμα – εργασία, είδος – εργασία ή χρήμα – είδος – εργασία).

Αν η εισφορά του εταίρου αποτελείται από είδος τότε θα πρέπει να γίνει αποτίμηση από τους εταίρους κατά την υπογραφή του καταστατικού (τα εμπορεύματα αποτιμώνται στην αγοραία αξία, τα γραμμάτια εισπρακτέα αποτιμώνται στην παρούσα αξία, τα ακίνητα αποτιμώνται στην αξία του αντικειμενικού προσδιορισμού τους ή στην εμπορική αξία βάσει συγκριτικών στοιχείων για περιοχές που δεν ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας αυτών). Βάσει της αποτιμησης αξίας θα καταβληθεί ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην περίπτωση εισφοράς ακινήτων θα πρέπει να μεταβιβαστεί στην εταιρία η κυριότητα και νομή των ακινήτων και επομένως πρέπει να καταβληθεί ο φόρος μεταβιβάσεων που φτάνει σε ποσοστό 9% για ακίνητα αξίας μέχρι 12.000 € και σε ποσοστό 11% για ακίνητα αξίας μεγαλύτερης των 12.000 €. Αν όμως αντικείμενο εισφοράς αποτελεί μόνο η χρήση των ακινήτων, τότε για τον υπολογισμό του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, λαμβάνεται υπόψη η μισθωτική αξία του ακινήτου η οποία πολλαπλασιάζεται με τον χρόνο για τον οποίο δίδεται η χρήση αυτού. Αν ο χρόνος είναι αόριστος τότε ο φόρος υπολογίζεται στο δεκαπλάσιο της ετήσιας μισθωτικής αξίας του ακινήτου.

Το σύνολο των εισφορών αποτελεί εταιρικό κεφάλαιο το οποίο πρέπει να παραμένει σταθερό στην διάρκεια της εταιρίας (αρχή της σταθερότητας κεφαλαίου),

εκτός αν οι εταίροι με τροποποίηση του καταστατικού αποφασίζουν αύξηση ή ελάττωση του εταιρικού κεφαλαίου.

Οι εταίροι μετέχουν στα κέρδη και τις ζημίες της εταιρίας με ίση αναλογία, ανεξάρτητα από το μέγεθος της εισφοράς, εφ' όσον δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετική αναλογία συμμετοχής στο καταστατικό της εταιρίας (π.χ. είναι δυνατόν να συμφωνηθεί ότι κάθε εταίρος μετέχει στα κέρδη και τις ζημίες της εταιρίας ανάλογα με την συμμετοχή του καθενός στο κεφάλαιο της εταιρίας κ.λ.π).

Παράδειγμα σύστασης Ομόρρυθμης Εταιρίας

Οι X, Ψ και Ω συνιστούν Ο.Ε. με εταιρικό κεφάλαιο 6.000 € που καλύπτουν κατά τα 2/3 ο X και το 1/3 ο Ψ ενώ ο Ω εισφέρει την προσωπική του εργασία. Ο X συμφωνήθηκε να εισφέρει εμπορεύματα που αποτιμήθηκαν σε 2.000 και έπιπλα που αποτιμήθηκαν σε 600 € και ο Ψ ένα προνόμιο ευρεσιτεχνίας που αποτιμήθηκε σε 1.200 € ενώ και οι δύο θα καταβάλλουν σε μετρητά το υπόλοιπο για την εξόφληση της εισφοράς των. Τα ποσοστά συμμετοχής στα κέρδη καθορίστηκαν: X 45%, Ψ 30% και Ω 25%.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα μπορεί να δοθεί η παρακάτω αξία στην εισφορά προσωπικής εργασίας του Ω για την εγγραφή τάξεως:

$$6.000 \times \frac{25}{75} = 2.000 \text{ €}$$

Ακόμη για συμπλήρωση της κεφαλαιακής εισφορά των θα καταβάλουν σε μετρητά:

Ο Χ 4.000 – (2.000 + 600) = 1.400 €

Ο Ψ 2.000– 1.200 = 800 €

-----		(X)	(Π)
33.03 Εταίροι, λ /καλύψεως κεφαλαίου		6.000	
33.03.000	Εταιρ. Χ λ/ καλύψεως κεφαλαίου 4.000		
33.03.001	Εταιρ. Ψ λ/ καλύψεως κεφαλαίου 2.000		
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο			6.000
40.06.000	Κεφαλαιακή μερίδα Χ 4.000		
40.06.001	Κεφαλαιακή μερίδα Ψ 2.000		

04.XX	Εισφορά εργασίας Εταίρου Ω (1)	2.000	
	08.XX Εταίρος Ω λ/ εισφ. εργασίας		2.000

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		6.000	
33.04.000	Οφειλ. Κεφαλ. Εταίρου Χ 4.000		
33.04.001	Οφειλ. Κεφαλ. Εταίρου Ψ 2.000		
33.03 Εταίροι, λ/καλύψ. Κεφαλαίου			6.000
33.03.000	Εταίρος Χ λ/καλ. Κεφαλαίου 4.000		
33.03.001	Εταίρος Ψ λ/καλ. Κεφαλαίου 2.000		

38.00 Ταμείο		2.200	
20.XX (διάφοροι δευτεροβάθμιοι) (1)		2.000	
14.00 Έπιπλα		600	
14.00.XXX	(διάφοροι τριτοβάθμιοι) (1) 600		

16.01 Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

(Δίπλωμα ευρεσιτεχν.)

1.200

33.04 Οφειλ. Κεφάλαιο

6.000

33.04.000 Οφειλ. Κεφ. Εταίρου Χ 4.000

33.04.001 Οφειλ. Κεφ. Εταίρου Ψ 2.000

Αύξηση –μείωση του εταιρικού κεφαλαίου στην Ομόρρυθμη εταιρία

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της ομόρρυθμης εταιρίας (η οποία προϋποθέτει τροποποίηση του καταστατικού και τήρηση των προβλεπόμενων διατυπώσεων δημοσιότητας) διενεργείται συνήθως με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

- α. με νέα συμπληρωματική εισφορά των παλαιών εταίρων.
- β. με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή κερδών προηγούμενων χρήσεων που δεν είχαν διανεμηθεί.
- γ. με κεφαλαιοποίηση των περιουσιακών προσαυξήσεων που προέρχονται από τις αναπροσαρμογές της αξίας των παγίων, ή από δωρεές και άλλες συναφής αιτίες (κέρδη από χρεόγραφα κ.λ.π.) .
- δ. με την είσοδο νέων εταίρων καθώς και με την απορρόφηση άλλης εταιρίας.
- ε. με κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων της εταιρίας προς τρίτους .

Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου (η οποία προϋποθέτει επίσης τροποποίηση του καταστατικού) πραγματοποιείται συνήθως με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

- α. με την επιστροφή στους εταίρους τμήματος του εταιρικού κεφαλαίου. (αν διαπιστωθεί ότι το κεφάλαιο είναι δυσανάλογο με τις ανάγκες της εταιρίας).
- β. με την κάλυψη ζημιών που πραγματοποιήθηκαν από τις εργασίες της εταιρίας.
- γ. με την οικειοθελή αποχώρηση ενός εταίρου.

3.6 ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ε.Ε.)

Ο νόμος διακρίνει *δύο είδη ετερόρρυθμων εταιριών*: την απλή ετερόρρυθμη και τη *κατά μετοχές* ετερόρρυθμη.

Η βασική διαφορά μεταξύ αυτών των δύο εταιρικών τύπων είναι ότι στην απλή τα μερίδια των ετερόρρυθμων εταίρων είναι αμεταβίβαστα και ανεγχώρητα, ενώ στην κατά μετοχές ετερόρρυθμη, τα μερίδια των ετερόρρυθμων εταίρων παρίστανται με μετοχικούς τίτλους (όπως και στην ανώνυμη εταιρεία), που είναι ελεύθερα μεταβιβαστοί.

3.6.1 Έννοια – Προϋποθέσεις ίδρυσης - Χαρακτηριστικά

3.6.1.1 Έννοια της απλής ετερόρρυθμης εταιρίας κατά τον Ε.Ν.(Εμπορικό Νόμο)

Σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 26 του Εμπορικού Νόμου απλή ετερόρρυθμη εταιρία είναι η συσταγόμενη μεταξύ ενός ή πολλών , αλληλεγγύως υπευθύνων και ενός ή πολλών συνεταίρων , απλών χρηματοδοτών , οι οποίοι ονομάζονται ετερόρρυθμοι και ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Χαρακτηριστικό στοιχείο , λοιπόν , της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι η διαίρεση των εταίρων σε δύο κατηγορίες: τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους.

3.6.1.2 Προϋποθέσεις Ίδρυσης

Για την ίδρυση ετερόρρυθμης εταιρείας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου υποχρεούνται αμοιβαίως στην επιδίωξη κοινού σκοπού.(άρθρο 741 , Αστικού Κώδικα).

Τα ιδρυτικά μέλη της ετερόρρυθμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο

όγδοο(18^ο) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83). Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση προσωπικής εταιρίας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

3.6.1.3 Βασικά Χαρακτηριστικά

1. Διαίρεση των εταίρων της ετερόρρυθμης εταιρίας σε δύο κατηγορίες: τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους. Η ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων απέναντι στους πιστωτές της εταιρείας είναι αλληλέγγυα και απεριόριστη. Η ευθύνη των ετερόρρυθμων εταίρων είναι περιορισμένη και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό εισφοράς του στην εταιρεία.
2. Η Ετερόρρυθμη εταιρεία δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτιση της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.

Νομική προσωπικότητα της Ε.Ε.

Η ετερόρρυθμη εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα και καταλέγεται μεταξύ των εμπορικών προσωπικών εταιριών. Συνεπώς, έχει την εμπορική ιδιότητα, οι πράξεις της τεκμαίρεται ότι είναι εμπορικές, μπορεί να πτωχεύσει κλπ.

Στην ετερόρρυθμη εταιρεία εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και συμπληρωματικές αυτές περί εταιριών του Αστικού Κώδικα.

Ομόρρυθμοι εταίροι

Η ευθύνη των ομορρύθμων εταίρων απέναντι στους πιστωτές της εταιρείας είναι όπως και στην ομόρρυθμη εταιρεία αλληλέγγυα και απεριόριστη. Κάθε ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται μαζί με την εταιρεία και τους άλλους ομόρρυθμους εταίρους **«εις ολόκληρων»** για τα χρέη της εταιρείας.

Ετερόρρυθμοι εταίροι

Αντίθετα, ο κάθε ετερόρρυθμος εταίρος έχει *περιορισμένη ευθύνη* απέναντι στους πιστωτές της εταιρείας, που δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της εισφοράς του στην εταιρεία.

Εταιρική επωνυμία

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 23 του Εμπορικού Νόμου ορίζεται ότι η ετερόρρυθμη εταιρεία διευθύνεται **«υπό εταιρικήν επωνυμίαν»**, που φέρει κατ'ανάγκη το όνομα ενός ή περισσότερων ομόρρυθμων εταίρων. Και στο άρθρο 25 Ε.Ν. διατυπώνεται ο παραπάνω ορισμός πιο κατηγορηματικά: το όνομα του οποιουδήποτε ετερόρρυθμου εταίρου **«δεν δύναται να εισέλθει εις την εταιρικήν επωνυμίαν»**.

Συνεπώς, η επωνυμία της ετερόρρυθμης εταιρείας θα γίνει από ένα ή περισσότερα ονόματα ομόρρυθμων εταίρων με ενδεχόμενη προσθήκη και άλλων λέξεων ενδεικτικών του είδους της ασκούμενης επιχειρήσεως. Ακόμα, μπορεί να προστεθεί δίπλα στο όνομα ή τα ονόματα της επωνυμίας η ένδειξη **«και Σία»** (δηλαδή και συντροφιά), η οποία θα καλύπτει τους μη αναφερόμενους στην επωνυμία εταίρους, αδιάφορο αν αυτοί είναι ομόρρυθμοι ή ετερόρρυθμοι. Δεν αναφέρει κυρώσεις ο νόμος για την περίπτωση που το όνομα ενός ετερόρρυθμου εταίρου περιλήφθηκε στην εταιρική επωνυμία. Έχει γίνει

δεκτό, όμως, από τη νομολογία ότι, σε τέτοια περίπτωση, ο ετερόρρυθμος αυτός εταίρος ευθύνεται απέναντι στους καλόπιστους τρίτους, όπως και κάθε ομόρρυθμος.

Προέγκριση επωνυμίας

Εφόσον έχει επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και εφόσον είναι γνωστός ο σκοπός και ο τύπος της, πρέπει να γίνει επίσκεψη στο οικείο επιμελητήριο για να είναι βέβαιο ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος δεν έχει ήδη δοθεί σε κάποια άλλη ετερόρρυθμη εταιρεία και είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του νόμου.

Κατά την επίσκεψη στο επιμελητήριο, πρέπει να κατατεθεί μια συμπληρωμένη αίτηση και ένα παράβολο. Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτός, θα δοθεί βεβαίωση Προέγκρισης Επωνυμίας στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση όπου η επωνυμία που έχει επιλεγθεί έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, τότε θα πρέπει να επιλεγθεί νέα επωνυμία.

3.6.1.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Σύνταξη καταστατικού-Ιδιωτικού συμφωνητικού

Στη συνέχεια πρέπει να προχωρήσετε στη σύνταξη του ιδιωτικού συμφωνητικού-καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας αλλά επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα που αφορούν στις σχέσεις των μετόχων, στη διοίκηση της εταιρείας, σε θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της αλλά και τη διάλυση της. Το καταστατικό υπογράφεται από όλους τους εταίρους και δεν χρειάζεται να συνταχθεί από ή να υπογραφεί σε συμβολαιογράφο.

Έλεγχος επωνυμίας

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.2081/92, το υπογεγραμμένο καταστατικό της συστηνόμενης Ε.Ε. σε δύο αντίγραφα προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο, μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας, δύο χαρτόσημα και μια αίτηση. Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της Επωνυμίας και διακριτικού τίτλου.

Δ.Ο.Υ. έδρας

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβάλετε στην Δ.Ο.Υ. έδρας το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου (ΦΣΚ), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου. Για την καταβολή του ΦΣΚ πρέπει να προσκομίσετε δύο αντίγραφα του καταστατικού, επιταγή με το προδιαγραφμένο ποσό, δήλωση ΦΣΚ εις διπλούν. Θα θεωρηθεί το καταστατικό και θα επιστραφεί στον ενδιαφερόμενο το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο αντίγραφα της δήλωσης ΦΣΚ.

Ταμείο Νομικών & Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων

Στη συνέχεια πρέπει να θεωρήσετε το καταστατικό στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων όπου καταβάλλονται ποσά 0,5% και 1% επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

Πρωτοδικείο έδρας

Δύο αντίγραφα του θεωρημένου καταστατικού από το Επιμελητήριο, τη ΔΟΥ κατά την καταβολή του ΦΣΚ, το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, κατατίθενται στο Πρωτοδικείο έδρας για δημοσίευση. Η δημοσίευση αυτή αποτελεί την πράξη ίδρυσης-σύστασης της Ε.Ε.

Επιμελητήριο

Εντός δύο μηνών από τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο επιμελητήριο. Για την εγγραφή πρέπει να προσκομισθούν δικαιολογητικά. Για τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή στο

Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών μπορείτε να πληροφορηθείτε στα κατά τόπους Επιμελητήρια.

Δ.Ο.Υ. έδρας

Το επόμενο βήμα στη διαδικασία σύστασης της Ε.Ε. είναι η έναρξη εργασιών στην Δ.Ο.Υ. έδρας.

Στη συνέχεια, πρέπει να προχωρήσετε στις απαραίτητες διαδικασίες για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.

3.6.1.5 Εισφορές ετερόρρυθμου εταίρου

Κατά την έκφραση του άρθρου 23 του Εμπορικού Νόμου, ο ετερόρρυθμος εταίρος είναι απλός **χρηματοδότης**. Ωστόσο, έγινε δεκτό ότι μπορεί η εισφορά του να συνίσταται όχι μόνο **σε χρήματα**, αλλά και **σε είδος** (κινητά ή ακίνητα πράγματα, κατά κυριότητα ή μόνο κατά χρήση). Σχετικά με το αν η προσωπική εργασία του ετερόρρυθμου εταίρου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς του στην εταιρεία, καλό είναι να αποφεύγεται γιατί οι διατάξεις των άρθρων 27 και 28 του Εμπορικού Νόμου μπορούν να δημιουργήσουν πρόβλημα. Επειδή κατά το άρθρο 27 ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να κάμει καμιά πράξη διαχειρίσεως ή να εργασθεί στις υποθέσεις της εταιρίας ούτε κατ'επιτροπήν. Και κατά το άρθρο 28, εάν παραβεί την παραπάνω απαγόρευση, ευθύνεται αλληλεγγύως με τους ομόρρυθμους εταίρους για όλα τα χρέη και όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας.

Το γεγονός ότι το άρθρο 23 Ε.Ν. χαρακτηρίζει τον ετερόρρυθμο εταίρο απλό χρηματοδότη δεν πρέπει να δημιουργήσει αμφιβολία ως προς την εταιρική του ιδιότητα. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν είναι δανειστής της εταιρίας, αφού με την εισφορά του αποκτά δικαιώματα στα κέρδη της εταιρίας και υφίσταται τις ζημιογόνες συνέπειες αυτής (έστω και μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς του).

3.6.1.6 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις ετερόρρυθμου εταίρου

Σε αντίθεση με τον ομόρρυθμο εταίρο της εμπορικής ετερόρρυθμης εταιρίας(που είναι έμπορος), ο ετερόρρυθμος εταίρος αυτής δεν καθίσταται έμπορος από μόνη την πράξη της συμμετοχής του σ'αυτήν, έστω κι αν γίνει δεκτή η άποψη ότι η συμμετοχή καθαυτή είναι πράξη εμπορική.

Η διαχείριση της ετερόρρυθμης εταιρίας ανήκει στους ομόρρυθμους εταίρους αυτής, που την ασκούν όπως και στην ομόρρυθμη εταιρία. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να κάμει καμιά πράξη διαχειρίσεως ή να εργασθεί στις υποθέσεις της εταιρίας ούτε κατ'επιτροπήν (άρθρο 27 Ε.Ν.). Η αληθινή έννοια της διατάξεως αυτής είναι ότι ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να εργασθεί σε υποθέσεις της εταιρίας κατά τρόπο που θα ήταν δυνατό να προκληθεί στους συναλλασσόμενους η εντύπωση πως ενεργεί σαν διαχειριστής. Μπορεί, όμως, να αναλάβει υπηρεσία υπαλλήλου στην εταιρία (με σχέση μισθώσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου). Επίσης, δεν δικαιούται να εκπροσωπεί την εταιρία έναντι τρίτων.

Δεν παραβιάζεται όμως, η θεσπιζόμενη από το άρθρο 27 του Εμπορικού Νόμου απαγόρευση αναμίξεως του ετερόρρυθμου εταίρου στις πράξεις της εταιρίας, όταν αυτός μετέχει (μαζί με όλα τα άλλα μέλη της) στη λήψη αποφάσεων εσωτερικής φύσεως, όπως π.χ. αναδιοργάνωσης της εταιρίας. Επίσης, ο ετερόρρυθμος εταίρος διατηρεί αλώβητο το δικαίωμα του να ελέγχει τον τρόπο διαχειρίσεως της εταιρίας και να ζητεί σχετικές πληροφορίες από τους διαχειριστές της. Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι οι περιορισμοί στην ανάμιξη του ετερόρρυθμου εταίρου στα πράγματα της εταιρείας αφορούν μόνο τις προς τα έξω σχέσεις αυτού (με τους τρίτους που συναλλάσσονται με την εταιρία, τις αρχές κ.ο.κ.), ενώ δεν ισχύουν για τις προς τα έσω σχέσεις αυτού (με τους συνεταίρους του).

Υποχρέωση να εισφέρει την εισφορά του στην εταιρία και ευθύνη μέχρι του ύψους αυτής για τα χρέη την εταιρείας έχει ο ετερόρρυθμος εταίρος.

Επίσης, υποχρεούται να συντελεί στην προώθηση των εταιρικών σκοπών και δεν δικαιούται να ενεργεί για δικό του ή για λογαριασμό τρίτων πράξεις αντίθετες με τα συμφέροντα της εταιρείας (άρθρο 747 Α.Κ.).

Για τη μεταβίβαση της εταιρικής μερίδας του ετερόρρυθμου εταίρου ισχύουν όσα και επί ομόρρυθμου εταίρου. Δηλαδή, απαιτείται συναίνεση όλων των εταίρων ή (εφόσον υπάρχει σχετική ρήτρα στο καταστατικό) απόφαση της πλειοψηφίας αυτών.

3.6.1.7 Λύση και Εκκαθάριση Ετερόρρυθμης Εταιρίας

Πότε διαλύεται μια ετερόρρυθμη εταιρία?

Οι Ε.Ε. διαλύονται καταρχήν όταν περάσει ο χρόνος για τον οποίο είχαν ιδρυθεί. Μπορεί όμως μια Ε.Ε. να διαλυθεί και πριν περάσει ο χρόνος για τον οποίο είχε ιδρυθεί, εφόσον οι εταίροι αποφασίσουν τη διάλυση αυτής. Αν περάσει ο χρόνος που έχει καθορισθεί στο καταστατικό, τότε η λύση και η εκκαθάριση επέρχεται αυτοδίκαια, χωρίς καμία άλλη διατύπωση, με μόνη την πάροδο του χρόνου που έχει ορισθεί. Επίσης, οι Ε.Ε. διαλύονται όταν μετατραπούν, συγχωνευτούν ή απορροφηθούν άλλοι λόγοι που επιφέρουν τη λύση της ετερόρρυθμης εταιρίας είναι εκείνοι που ισχύουν γενικά στις προσωπικές εταιρίες. Εμείς θα τονίσουμε εδώ ότι ο ετερόρρυθμος εταίρος έχει όπως και ο ομόρρυθμος εταίρος δικαίωμα να καταγγείλει την εταιρία και να προκαλέσει τη λύση της εταιρείας. Βεβαίως, αυτό γίνεται με τους όρους και τις συνέπειες που προβλέπει ο νόμος. Ακόμα, ο θάνατος, η απαγόρευση και η πτώχευση του ετερόρρυθμου εταίρου αποτελούν λόγο λύσεως της εταιρίας, όπως συμβαίνει και με τους ομόρρυθμους εταίρους.

Αν στην ετερόρρυθμη εταιρεία υπάρχει μόνο ένας ετερόρρυθμος εταίρος και αποχωρήσει απ' αυτήν, τότε η ετερόρρυθμη εταιρία μετατρέπεται αυτομάτως σε ομόρρυθμη. Αν στην ετερόρρυθμη εταιρία υπάρχει ένας μόνο ομόρρυθμος

εταίρος και αποχωρήσει απ' αυτήν, τότε επέρχεται λύση της εταιρείας. Η λύση αυτής αποφεύγεται μόνο αν, με τροποποίηση του καταστατικού, αντικατασταθεί από άλλο εταίρο ομόρρυθμο (είτε κατόπιν μετατροπής ενός ετερόρρυθμου εταίρου σε ομόρρυθμο είτε με την είσοδο ενός νέου προσώπου στην εταιρία ως ομόρρυθμου εταίρου). Η καταγγελία της ετερόρρυθμης εταιρίας, που έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο, οποτεδήποτε, από ετερόρρυθμο εταίρο επιφέρει πάντοτε τη λύση της εταιρίας, αζημίως για τον καταγγέλοντα, εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος. Σαν τέτοιος λόγος νοείται, κυρίως, η ουσιώδης παράβαση των συμβατικών υποχρεώσεων, αλλά και άλλα γεγονότα, τα οποία από την αρχή της καλής πίστεως και τα συναλλακτικά ήθη δικαιολογούν τη διακοπή της εταιρικής σχέσεως από τον καταγγέλοντα.

Συνέχιση Ε.Ε. με τους κληρονόμους θανόντος εταίρου

Κατά το άρθρο 773 Αστικού Κώδικα, η προσωπική εταιρία λύεται με το θάνατο ενός από τους εταίρους. Μπορεί, όμως, να συμφωνηθεί ότι η εταιρία θα συνεχίζεται μεταξύ των λοιπόν εταίρων ή μεταξύ τούτων και των κληρονόμων του θανόντος. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι προϋπόθεση συνεχίσεως της προσωπικής εταιρίας με τους κληρονόμους του θανόντος εταίρου είναι η ύπαρξη σχετικής ρήτρας στο καταστατικό, καθώς και η αποδοχή από τους κληρονόμους της κληρονομιάς. Ο κληρονόμος θανόντος ομορρύθμου εταίρου ευθύνεται και ο ίδιος για τα μέχρι της εισόδου του στην εταιρία, εταιρικά χρέη και με την προσωπική του περιουσία, εκτός αν αποδέχθηκε την κληρονομιά επ' ωφελεία απογραφής. Στην τελευταία περίπτωση πρέπει να κάνει ρητή περί αυτού δήλωση.

3.6.2 Λογιστικά Βιβλία και Στοιχεία μιας Ε.Ε.

Οι ετερόρρυθμες εταιρείες τηρούν κατά τον γενικό κανόνα βιβλία δεύτερης κατηγορίας. Ανάλογα όμως με το ποσό των ετήσιων ακαθαρίστων εσόδων ή τη νομική μορφή τους, οι επιτηδευματίες εντάσσονται σε μια κατηγορία τήρησης βιβλίων, επομένως μια ετερόρρυθμη εταιρία έχει το δικαίωμα να τηρήσει βιβλία μεγαλύτερης κατηγορίας από αυτήν που υποχρεούται.

Η πλήρης ανάπτυξη των διακρίσεων αυτών αναφέρονται αναλυτικά σε παρακάτω κεφάλαιο.

Λογιστικές ιδιορρυθμίες των Ε.Ε.

Στη λογιστική των Ε.Ε. ισχύουν κατά βάση όσα ισχύουν στη λογιστική των Ο.Ε. Τρία μόνο σημεία χρειάζονται να επισημανθούν :

- 1) Στους τίτλους των λογαριασμών που ανοίγονται στο όνομα των ετερόρρυθμων εταίρων πρέπει, για λόγους σαφήνειας και για την αποφυγή κάθε αμφιβολίας, να αναγράφεται η ιδιότητα τους.
- 2) Για τον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος που βαρύνει το νομικό πρόσωπο της Ε.Ε. δεν μπορεί να υπολογισθεί επιχειρηματική αμοιβή σε ετερόρρυθμο εταίρο.
- 3) Κατά την κατανομή της ζημίας χρήσεως στους εταίρους, θα πρέπει να προσέξουμε ώστε τα ποσά ζημίας που θα καταλογίζονται στους ετερόρρυθμους εταίρους να μην υπερβαίνουν τα όρια της ευθύνης των.

3.6.3 Διαφορές Ο.Ε. και Ε.Ε.

- Ø Ο εταίρος εγγυάται για το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης, ακόμα και με την προσωπική του περιουσία ενώ στην ετερόρρυθμη εγγυάται μόνο για τις υποχρεώσεις που έχει συνεισφέρει για την ίδρυση της ετερόρρυθμης.
- Ø Η ομόρρυθμη εταιρία αποτελείται από ομόρρυθμους εταίρους ενώ στην ετερόρρυθμη έχουμε διαίρεση των εταίρων σε δύο κατηγορίες: τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους εταίρους.
- Ø Με τη λύση της εταιρίας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη της εταιρείας ενώ στην ετερόρρυθμη παύει η ευθύνη των εταίρων.

Ομοιότητες Ο.Ε. και Ε.Ε.

- ✓ Η διαδικασία ίδρυσης τόσο στην ομόρρυθμη όσο και στην ετερόρρυθμη εταιρεία είναι ίδια (δηλαδή, 1.χώρος εγκατάστασης, 2.ιδιωτικό συμφωνητικό, 3. θεώρηση από το Επιμελητήριο, 4.θεώρηση από τη Δ.Ο.Υ., 5.θεώρηση από το Πρωτοδικείο, 6.ασφάλιση εταίρων σε

ασφαλιστικό ταμείο, **7.**βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας και Α.Φ.Μ., **8.**εγγραφή εταιρίας στο Επιμελητήριο, **9.**θεώρηση βιβλίων και στοιχείων στη Δ.Ο.Υ.,**10.**έκδοση άδειας λειτουργίας).

- ✓ Δεν χρειάζονται συμβολαιογραφικό έγγραφο για τη σύσταση τους, αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.
- ✓ Κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των εταίρων είναι ίδια.

4 4 κεφάλαιο

Λογιστική

4.1 Ορισμός της λογιστικής

Λογιστική είναι η Επιστήμη που αναλύει, ταξινομεί και καταγράφει τις οικονομικές πράξεις των Επιχειρήσεων με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η ανάκληση στη μνήμη, η αντίληψη και ο έλεγχος των πληροφοριών.

4.1.1 Διακρίσεις της λογιστικής

Η λογιστική διακρίνεται ανάλογα με το φορέα της σε **δημόσια** και **ιδιωτική**. Η δημόσια αναφέρεται στα οικονομικά του κράτους ενώ η ιδιωτική ασχολείται με την περιουσία και τις οικονομικές πράξεις των επιχειρήσεων.

Η λογιστική των επιχειρήσεων διακρίνεται στη **γενική** και την **αναλυτική**.

Στην *γενική λογιστική* παρακολουθούνται οι συναλλαγές της οικονομικής μονάδας με τρίτους και εμφανίζεται η δομή και συγκρότηση της περιουσίας της. Επίσης, εμφανίζεται η διαχείριση ή η εκμετάλλευση της οικονομικής μονάδας κατά είδος αποθεμάτων, εσόδων και εξόδων. Στην *αναλυτική λογιστική* παρακολουθούνται οι ποσοτικές μεταβολές, οι μορφολογικές μετατροπές και οι πολυπληθείς συνθέσεις των αποθεμάτων, των εξόδων, των εσόδων και των έκτατων και ανόργανων αποτελεσμάτων.

4.1.2 Λογιστικές μέθοδοι

§ Η **απλογραφία ή απλογραφική μέθοδος**, κατά την οποία οι οικονομικές πράξεις της επιχείρησης καταχωρούνται κατά ημερολογιακή σειρά, σε ένα βιβλίο ή λογαριασμό και

§ Η **διπλογραφία ή διπλογραφική μέθοδος**, κατά την οποία για κάθε οικονομική πράξη γίνεται διπλή λογιστική εγγραφή(χρεώνεται ένας λογαριασμός και πιστώνεται άλλος λογαριασμός με το ίδιο ποσό), υπό την έννοια ότι κάθε οικονομική πράξη επιφέρει διπλή μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης.

4.1.3 Λογιστικά Βιβλία και Στοιχεία

Τα βιβλία και στοιχεία που οφείλει κάθε επιχείρηση να τηρεί για να παρακολουθεί τις οικονομικές πράξεις που διεξάγει, αλλά και ο τρόπος που πρέπει να τα τηρεί ορίζονται, βασικά από τον Κ.Β.Σ.(Π.Δ. 186/92).

Τα βιβλία που υποχρεώνει ο Κ.Β.Σ. να τηρούν οι επιτηδευματίες χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες. Στην πρώτη και δεύτερη τα στοιχεία καταχωρούνται με την απλογραφική μέθοδο και στην τρίτη κατηγορία με την διπλογραφική μέθοδο.

1) **Βιβλίο πρώτης κατηγορίας.** Το βιβλίο αυτό ορίζεται από το άρθρο 5 του Κ.Β.Σ., ονομάζεται βιβλίο αγορών και τηρείται κατά την απλογραφική μέθοδο για όλες τις αγορές που γίνονται με μετρητά ή με πίστωση αλλά και κατά απόλυτη χρονολογική σειρά. Είναι αριθμημένο κατά σελίδα και αναγράφονται: - *το είδος του δικαιολογητικού και το ονοματεπώνυμο του εκδότη ή η επωνυμία της επιχείρησης. – η αξία αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών, τα έξοδα*

και ο φόρος προστιθέμενης αξίας. Επίσης, οι επιστροφές και εκπτώσεις. – η αξία αγοράς των παγίων. – τα δάνεια που χορηγούνται ή λαμβάνονται.

2) **Βιβλίο δεύτερης κατηγορίας.** Το βιβλίο αυτό ορίζεται από το άρθρο 6 του Κ.Β.Σ. και ονομάζεται βιβλίο εσόδων-εξόδων. Είναι αριθμημένο κατά φύλλο και καταχωρούνται κατά την απλογραφική μέθοδο, σε ξεχωριστές στήλες: - το είδος του δικαιολογητικού και το ονοματεπώνυμο του εκδότη ή η επωνυμία του εκδότη των στοιχείων αγорών και εξόδων. – τα ακαθάριστα έσοδα από την πώληση εμπορευμάτων, προϊόντων, πρώτων υλών, από την παροχή υπηρεσιών και από λοιπές πράξεις. – οι δαπάνες για αγορά αγαθών, οι δαπάνες λήψης υπηρεσιών, τα γενικά έξοδα και λοιπές πράξεις. – οι επιστροφές και εκπτώσεις. – ο φόρος προστιθέμενης αξίας που αντιστοιχεί στις παραπάνω πράξεις.

3) **Βιβλία τρίτης κατηγορίας.** Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κ.Β.Σ. :

- ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας, για την άσκηση του επαγγέλματος του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά την διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής. Τα κυριότερα βιβλία, σύμφωνα με το συγκεντρωτικό σύστημα είναι τα ημερολόγια, τα καθολικά, το βιβλίο απογραφών και ισολογισμών.

Για την εφαρμογή των διατάξεων για την κατηγορία τήρησης βιβλίων, ορίζονται με βάση το ύψος των ετήσιων ακαθόριστων εσόδων της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, ως ακολούθως:

Κατηγορίες βιβλίων	Όρια ακαθόριστων εσόδων
Πρώτη μέχρι και	150,000ευρώ

Δεύτερη μέχρι και	1,500,000ευρώ
Τρίτη άνω των	1,500,000ευρώ

4.2 Η Λογιστική των εταιρικών επιχειρήσεων

Περιπτώσεις εφαρμογής της Λογιστικής εταιριών Η λογιστική των εταιρικών επιχειρήσεων ή Λογιστική Εταιριών αποτελεί κλάδο της εφαρμοσμένης λογιστικής με σκοπό την αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν από τις λογιστικές ιδιομορφίες πρόξενος των οποίων αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εταιρική δραστηριότητα αλλά και οι οικονομικές ιδιομορφίες της συγκροτήσεως των εταιριών . Η λογιστική των εταιριών επιστρατεύεται προκειμένου να αντιμετωπιστούν ιδιότυποι και εξειδικευμένοι λογιστικοί φορολογικοί και νομικοί χειρισμοί .

Οι κυριότερες περιπτώσεις που επιβάλλουν αντιμετώπιση από την πλευρά της Λογιστικής των εταιριών είναι :

- 1) Η σύσταση της εταιρίας κατά το στάδιο της οποίας πραγματοποιείται η συμφωνία περί εταιρικής συνεργασίας .
- 2) Η μετατροπή της νομικής μορφής (δηλ. Εταιρικού τύπου) όπως η μετατροπή μιας ομόρρυθμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης .
- 3) Η συγχώνευση διαφορετικών εταιρικών τύπων .
- 4) Η εξαγορά άλλης εταιρικής επιχείρησης .
- 5) Η λύση-εκκαθάριση της εταιρίας σε περίπτωση διακοπής ή διαλύσεώς της.

- 6) Η καταβολή των εταιρικών εισφορών .
- 7) Οι σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ της εταιρίας και των εταίρων .
- 8) Η διανομή των αποτελεσμάτων στο τέλος της χρήσεως .
- 9) Η μορφή των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων όπως ο Ισολογισμός ,λογαριασμός αποτελεσμάτων ,πίνακας διαθέσεως κερδών ,προσάρτημα και ο τρόπος συντάξεως αυτών .

4.3 Βασικές λογιστικές εγγραφές συστάσεως Ε.Ε.- Λύση και Εκκαθάριση

Παράδειγμα εγγραφών

1. Οι Χ και Ψ αποφάσισαν να συστήσουν Ε.Ε. με εταιρικό κεφάλαιο 300.000 από το οποίο ο Χ ομόρρυθμος εταίρος καλύπτει ποσό 200.000 και ο Ψ ετερόρρυθμος εταίρος 100.000.
Οι εισφορές θα καταβληθούν σε μετρητά.

α) Κατά την κάλυψη του κεφαλαίου

		(γ)	(π)
33.03 Εταίροι, λογ/μος κάλυψεως κεφαλαίου		300,000	
33.03.00 Εταίρος. Χ λογ/μος κάλυψης. Κεφαλαίου	200,000		
33.03.01 Εταίρος. Λογ/μος κάλυψης.Κεφαλαίου ε.ε.Ψ	<u>100,000</u>		
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο			300,000
40.06.00 Κεφαλαιακή μερίδα Χ	200,000		
40.06.01 Κεφαλαιακή μερίδα ετερ.εταίρου Ψ	<u>100,000</u>		
33.04 Οφειλόμενο Κεφάλαιο		300,000	
33.04.000 Οφειλόμενο. Κεφάλαιο. Εταίρου. Χ	200,000		
33.04.001 Οφειλόμενο. Κεφάλαιο. Εταίρου. Ψ	<u>100,000</u>		
33.03 Εταίροι, λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου			300,000
33.03.000 Εταίρος. Χ λογ/μος κάλυψης. Κεφαλαίου	200,000		
33.03.001 Λογ/μος κάλυψης. Κεφαλαίου ετερ.εταίρουΨ	<u>100,000</u>		

β) Κατά την καταβολή των εισφορών

-----	-----	(γ)	(π)
38.00. Ταμείο		300,000	
33.04 Οφειλόμενο Κεφάλαιο.			300,000
33.04.000 Οφειλόμενο Κεφάλαιο εταίρου Χ		200,000	
33.04.001 Οφειλόμενο. Κεφάλαιο ετερ.εταίρουΨ		<u>100,000</u>	
-----	-----		

2. Ο Α. και ο Β. έχουν εκπαιδευτεί ως υδραυλικοί δηλ. επισκευάζουν, συντηρούν και επιδιορθώνουν όλων των τύπων και προέλευσης υδραυλικές εγκαταστάσεις. Θέλουν να ιδρύσουν μια Ε.Ε. εταιρία η οποία να ασχολείται και με εμπορία υδραυλικών. Ο Δικηγόρος τους ετοίμασε ένα εταιρικό συμφωνητικό στο οποίο ορίζεται ότι τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία θα εισφέρουν στην εταιρία θα αποτιμηθούν στην τρέχουσα αξία τους, οι δε υποχρεώσεις θα ληφθούν στην λογιστική τους αξία.

Τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία που συνεισέφερε κάθε εταίρος και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η εταιρία έχουν ως εξής:

<u>Περιουσιακά Στοιχεία</u>		<u>A</u>	<u>B</u>
<u>Σύνολο</u>			
Μετρητά	12,000	9,000	21,000
Πελάτες	15,600	6,000	21,600
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	1,200	900	2,100
Αναλώσιμα (είδη καθαριότητας)	300	150	450
Εξοπλισμός	6,000	3,000	9,000
<u>Παθητικό</u> (βραχυχρόνιες υποχρεώσεις)			
Πιστωτές	9,600	2,700	12,300

Ημερολογιακές εγγραφές ίδρυσης και καταβολής του κεφαλαίου:

-----	-----	(χ)	(π)
33.03 Εταίροι, λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου		37.650	
33.03.00. Εταίρος Α.			
Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου		23.100	
33.03.01. Εταίρος Β.			
Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου		<u>14.550</u>	
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο			37.650
40.06.00 Κεφαλαιακή μερίδα Α.		23.100	
40.06.01 Κεφαλαιακή μερίδα Β.		<u>14.550</u>	

	(χ)	(π)

38.00 Ταμείο	12.000	
33.00.Χρεώστες	15.600	
25.00.Αναλώσιμα-Είδη καθαριότητας	300	
14.00.Εξοπλισμός	6.000	
53.00. Πιστωτές		9.600
44.11. Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσ.		1.200
33.00. Εταίρος Α. λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου		23.100

38.00.Ταμείο	9.000	
33.00.Χρεώστες	6.000	
25.00.Αναλώσιμα-Είδη καθαριότητας	150	
14.00.Εξοπλισμός	3.000	
53.00. Πιστωτές		2.700
44.11. Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσ.		900
33.03 Εταίροι, λογ/μος καλύψεως κεφαλαίου		14.550
33.03.01. Εταίρος Β.		
Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου	<u>14.550</u>	

Το εταιρικό κεφάλαιο της νέας εταιρίας θα είναι 37.650. €

3. Την 1^η Ιανουαρίου 20.. συνέστησαν οι Π, Ρ και Σ με την επωνυμία Π και ΣΙΑ ετερόρρυθμη εταιρία, η οποία αποτελείται από τον **ομόρρυθμο εταίρο Π** και από τους **ετερόρρυθμους εταίρους Ρ και Σ** με κεφάλαιο 9,000 και με ποσοστό συμμετοχής σ' αυτό , στο κέρδος και στη ζημία κατά το 1/3 για κάθε εταίρο. Ο Π εισέφερε 3,000 μετρητά, ο Ρ έπιπλα αξίας 3,000 και ο Σ εμπορεύματα αξίας 3,000.

Ισολογισμός έναρξης των εργασιών, η τήρηση του γενικού καθολικού και οι ημερολογιακές εγγραφές έναρξης:

<u>Ενεργητικό</u>	Ισολογισμός 1^{ης} Ιανουαρίου 20..Π & ΣΙΑ		<u>Παθητικό</u>
<u>Πάγιο</u>			<u>Ίδια κεφάλαια</u>
Έπιπλα-Λοιπός εξοπ/μός	<u>3,000</u>	3,000	Εταιρικό κεφάλαιο
<u>Κυκλοφορούν</u>			<u>9,000</u>
Εμπορεύματα	<u>3,000</u>	3,000	
<u>Διαθέσιμο</u>			
Ταμείο	<u>3,000</u>	3,000	
	<u>9,000</u>	<u>9,000</u>	

Γενικό Καθολικό

<u>Εταίροι λογ/σμός εισφοράς</u>	
9,000	9,000

<u>Εταιρικό Κεφάλαιο</u>
9,000

Έπιπλα-Λοιπός Λογ/σμός

3,000

Εμπορεύματα

3,000

Ταμείο

3,000

Ημερολογιακές εγγραφές έναρξης

(γ)

(π)

33.03 Εταίροι, λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου

9,000

33.03.00. Ομ.Εταίρος Π. Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου 3,000

33.03.01. Ετερ.Εταίρος Ρ.Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου 3,000

33.03.02. Ετερ.Εταίρος Σ. Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου 3,000

40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο

9,000

40.06.00 Κεφαλαιακή μερίδα Ομ.Εταίρου Π 3,000

40.06.01 Κεφαλαιακή μερίδα Ετερ.Εταίρου Ρ 3,000

40.06.02 Κεφαλαιακή μερίδα Ετερ.Εταίρου Σ 3,000

38. Χρηματικά Διαθέσιμα

3,000

38.00 Ταμείο 3,000

14. Έπιπλα-Λοιπός εξοπλισμός

3,000

20. Εμπορεύματα

3,000

33.03 Εταίροι, λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου

9,000

33.03.00. Ομ.Εταίρος Π. Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου 3,000

33.03.01. Ετερ.Εταίρος Ρ.Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου 3,000

33.03.02. Ετερ.Εταίρος Σ. Λογ/μος κάλυψης κεφαλαίου 3,000

4. Οι Α και Β συστήνουν Ετερόρρυθμη Εταιρία την 30/6/03 και εισφέρουν τα ακόλουθα:

Ο εταίρος Α εισφέρει μετρητά αξίας 5.000€ μηχανήματα αξίας 15.000€ απαιτήσεις έναντι τρίτων ποσού 10.000€ καθώς επίσης και την χρήση σήματος το οποίο συμφωνήθηκε μεταξύ των εταίρων να αποτιμηθεί στα 20.000€

Ο ετερόρρυθμος εταίρος Β εισφέρει μετρητά αξίας 15.000€ εμπορεύματα αξίας 20.000€ καθώς επίσης και μεταφορικά μέσα αξίας 25.000€ για τα οποία οφείλει στην αγοράστρια εταιρία το ποσό των 10.000€

Στο καταστατικό της εταιρίας θα αναγραφεί κεφάλαιο ποσού 100.000€ δηλαδή ο κάθε εταίρος θα εισφέρει από 50.000€

Η πρώτη λογιστική εγγραφή είναι αυτή που θα εμφανίσει τους λογαριασμούς των εισφορών. Θα χρεωθούν οι προσωπικοί λογαριασμοί των εταίρων για να εμφανισθούν οι υποχρεώσεις που ανέλαβαν έναντι της εταιρίας και θα πιστωθεί ο λογαριασμός του εταιρικού κεφαλαίου.

-----	-----	(γ)	(π)
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		100.000	
33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου	100.000		
33.03.00 Λογ/σμός εταίρου Α	50.000		
33.03.01 Λογ/σμός ε.εταίρου Β	<u>50.000</u>		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			100.000
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	100.000		
40.06.01 οφειλ. εταιρικό κεφάλαιο	<u>100.000</u>		
Κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου από τους εταίρους, σύμφωνα με το άρθρο του καταστατικού			
-----	-----		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		100.000	
33.04 Οφειλόμενο Κεφάλαιο	100.000		

33.04.00 Λογ/σμός εταίρου Α 50.000

33.04.01 Λογ/σμός ε.εταίρου Β 50.000

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

100.000

33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλ. 100.000

33.03.00 Λογ/σμός εταίρου Α 50.000

33.03.01 Λογ/σμός ε.εταίρου Β 50.000

Την 1/7/03 ο εταίρος Α εισφέρει τα μετρητά, ενώ ο ε.εταίρος Β τα εισφέρει την 3/7/03.

Τα εμπράγματα στοιχεία του εταίρου Α εισφέρονται την 6/7/03 ενώ του ε.εταίρου Β την 10/7/03.

-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ (γ) (π)
5.000

38.00 Ταμείο 5.000

38.00.00 Ταμείο 5.000

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

5.000

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο 5.000

33.04.00 Λογ/σμός εταίρου Α 5.000

Καταβολή εισφορών των εταίρων ,σύμφωνα με το καταστατικό

-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ **15.000**

38.00 Ταμείο 15.000

38.00.00 Ταμείο 15.000

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

15.000

33.04 Οφειλόμενο Κεφάλαιο 15.000

33.04.01 Λογ/σμός εταίρου Β 15.000

Καταβολή εισφορών των εταίρων ιδρυτών, σύμφωνα με το καταστατικό

-----	-----	(γ)	(π)
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		15.000	
12.00 Μηχανήματα		15.000	
12.00.00 Μηχανήματα	<u>15.000</u>		
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		10.000	
30.00 Πελάτες εσωτερικού		10.000	
30.00.00 Πελάτες εσωτερικού	<u>10.000</u>		
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		20.000	
16.05 Λοιπά δικαιώματα		20.000	
16.05.00 Λοιπά δικαιώματα	<u>20.000</u>		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			45.000
33.04 Οφειλόμενο Κεφάλαιο		45.000	
33.04.00 Λογ/σμός εταίρου Α	<u>45.000</u>		
Καταβολή εισφορών των εταίρων, σύμφωνα με το καταστατικό			
-----	-----		
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		25.000	
13.02 Αυτοκίνητα φορτηγά		25.000	
13.02.00 Αυτοκίνητα φορτηγά	<u>25.000</u>		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		20.000	
20.00 Εμπορεύματα		20.000	
20.00.00 Εμπορεύματα	<u>20.000</u>		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ			10.000
50.08 Προμηθευτές παγίων		10.000	
50.08.00 Προμηθευτές παγίων	<u>10.000</u>		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			35.000
33.04 Οφειλόμενο Κεφάλαιο		35.000	

33.04.01 Λογ/σμός εταίρου Β 35.000

Οι παραπάνω εγγραφές γίνονται μετά τη δημοσίευση του καταστατικού και τη θεώρηση των βιβλίων.

Τις εγγραφές που αφορούν την καταβολή των εισφορών από τους εταίρους ακολουθούν οι εγγραφές που αφορούν τα έξοδα σύστασης.

Ø Στο προηγούμενο παράδειγμα καταβλήθηκε φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1.000€ εισφορά υπέρ Ταμείου Συντάξεως Νομικών 500€ εισφορά υπέρ Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων 1.000€ η δε αμοιβή του δικηγόρου ανήλθε στα 1.500€ από τα οποία έγινε παρακράτηση φόρου 20% ήτοι 300€

Οι εγγραφές που θα πραγματοποιηθούν είναι οι ακόλουθες:

	(χ)	(π)
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	2.500	
16.10 Έξοδα ίδρυσης και Πρώτης εγκατάστασης	2.250	
16.10.01 Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου	1000	
16.10.02 Ταμείο συντάξεως Νομικών	500	
16.10.03 Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων	<u>1.000</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2.500
38.00 Ταμείο	2.500	
38.00.00 Ταμείο	<u>2.500</u>	
Καταβολή εξόδων ίδρυσης		
61 ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	1.500	
61.00 Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών	1.500	
61.00.00 Αμοιβές και έξοδα δικηγόρων	<u>1.500</u>	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ		300

54.04 Φόροι αμοιβών τρίτων	300	
54.04.00 Φόροι αμοιβών τρίτων	<u>300</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.200
38.00 Ταμείο	1.200	
38.00.00 Ταμείο	<u>1.200</u>	
Καταβολή αμοιβής σε δικηγόρο		
-----	-----	

5. Ιδρύεται Ετερόρρυθμη Εταιρία κεφαλαίου 10.000€μεταξύ των Α, ομόρρυθμος εταίρος με ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο 40%, Β ετερόρρυθμος εταίρος με ποσοστό συμμετοχής 30% και Γ ετερόρρυθμος εταίρος με ποσοστό συμμετοχής 30%.

Οι εισφορές καταβάλλονται σε μετρητά.

-----	-----	(χ)	(π)
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000	
33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου	10.000		
33.03.00 Εταίρος Α, ομόρρυθμος	4.000		
33.03.01 Εταίρος Β, ετερόρρυθμος	3.000		
33.03.02 Εταίρος Γ, ετερόρρυθμος	<u>3.000</u>		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			10.000
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	10.000		
40.06.01 Οφ. εταιρικό κεφ.	10.000		
40.06.01.00 Μερ. Ετ. Α, ομ.	4.000		
40.06.01.01 Μερ. Ετ. Β, ετ.	3.000		
40.06.01.02 Μερ. Ετ. Γ, ετ.	<u>3.000</u>		
Κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου			
-----	-----		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000		
33.04.00 Εταίρος Α, ομόρρυθμος	4.000		
33.04.01 Εταίρος Β, ετερόρρυθμος	3.000		
33.04.02 Εταίρος Γ, ετερόρρυθμος	<u>3.000</u>		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			10.000
33.03 Εταίροι Λογ/σμός κάλ. κεφ.	10.000		
33.03.00 Εταίρος Α, ομ.	4.000		
33.03.01 Εταίρος Β, ετ.	3.000		

33.03.02 Εταίρος Γ, ετ.	<u>3.000</u>	
Απαιτήσεις εταιρίας έναντι εταίρων		
-----	-----	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		10.000
38.00 Ταμείο	10.000	
33 Χρεώστες διάφοροι		10.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000	
33.04.00 Εταίρος Α, ομ.	4.000	
33.04.01 Εταίρος Β, ετ.	3.000	
33.04.02 Εταίρος Γ, ετ.	<u>3.000</u>	
Καταβολή εταιρικού κεφαλαίου		
-----	-----	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο	10.000	
40.06.01 Οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο	10.000	
40.06.01.00 Μέρηδα εταίρου Α, ομ.	4.000	
40.06.01.01 Μέρηδα εταίρου Β, ετ.	3.000	
40.06.01.02 Μέρηδα εταίρου Γ, ετ.	<u>3.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο		
40.06.00 Καταβλ. Εταιρικό Κεφάλαιο	10.000	
40.06.00.00 Μέρηδα εταίρου Α, ομ	4.000	
40.06.00.01 Μέρηδα εταίρου Β, ετ	3.000	
40.06.00.02 Μέρηδα εταίρου Γ, ετ	<u>3.000</u>	
Μεταφορά του πρώτου στο δεύτερο, λόγω καταβολής		
-----	-----	

6. Ιδρύεται Ετερόρρυθμη Εταιρία μεταξύ των ετερόρρυθμων εταίρων Α και Β, ομόρρυθμων εταίρων Γ και Δ. Ο Α καταβάλλει 100,000€ ο Β έπιπλα αξίας 20,000€ και εμπορεύματα αξίας 30,000€, ο Γ εισφέρει μηχανήματα αξίας 30,000€ και την προσωπική του εργασία που εκτιμήθηκε 20,000€ ο Δ προσφέρει το κτίριο για την συγκρότηση της Ετερόρρυθμης Εταιρίας, αξίας 250,000€

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(Ε)	(ΙΙ)
<u>ΠΑΓΙΟ</u>	<u>Ίδια Κεφάλαια</u>
Κτίριο 250,000	Εταιρικό κεφάλαιο 450,000
Έπιπλα και Λοιπός εξοπ. 20,000	
Μηχανήματα 30,000	
<u>ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ</u>	
Εμπορεύματα 30,000	
ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 20,000	
<u>ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	
Ταμείο 100,000	
450,000	450,000

ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ

Εταίροι λογ/μός εισφοράς
450,000

Εταιρικό Κεφάλαιο
450,000

Έπιπλα-λοιπός εξοπλ.

20,000

κτίρια

250,000

Μηχανήματα

30,000

εμπορεύματα

30,000

Ταμείο

100,000

εισφορά εργασίας

20,000

Ημερολόγιο

-----
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου 450,000

33.03.00 Εταίρος Α, ετερόρρυθμος 100,000

33.03.01 Εταίρος Β, ετερόρρυθμος 50,000

33.03.02 Εταίρος Γ, ομόρρυθμος 50,000

(γ)

450,000

(π)

33.03.02 Εταίρος Δ, ομόρρυθμος	<u>250,000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		450,000
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	450,000	
40.06.01 Οφ. εταιρικό κεφ.	450,000	
40.06.01.00 Μερ. Εταιρ. Α, ετ. 100,000		
40.06.01.01 Μερ. Εταιρ. Β, ετ. 50,000		
40.06.01.02 Μερ. Εταιρ. Γ, ομ. 50,000		
40.06.01.03 Μερ.Εταιρ.Δ , ομ. <u>250,000</u>		
Κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου		
-----	-----	
38 Χρηματικά διαθέσιμα		100,000
38.00 Ταμείο	100,000	
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		100,000
33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου 100,000		
33.03.00 Εταίρος Α, ετερόρρυθμος 100,000		
-----	-----	
14. Έπιπλα-Λοιπός εξοπλισμός		20,000
20. Εμπορεύματα		30,000
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		50,000
33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου 50,000		
33.03.01 Εταίρος Β, ετερόρρυθμος 50,000		
-----	-----	
14. Κτίρια		250,000
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		250,000
33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου 250,000		
33.03.02 Εταίρος Γ, ομόρρυθμος 250,000		
-----	-----	
04. Εισφορά εργασίας		20,000
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		30,000
12.00 Μηχανήματα	30.000	
12.00.00 Μηχανήματα	<u>30.000</u>	

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ**20,000**

33.03 Εταίροι. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου 20,000

33.03.03 Εταίρος Δ, ομόρρυθμος 20,000

-----

7. Ο Ισολογισμός της Ε.Ε. “Κ και Σία” η οποία “λύθηκε” και βρίσκεται υπό εκκαθάριση, εμφανίζει τους εξής λογαριασμούς, μετά την ρευστοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού της αλλά πριν την εξόφληση των υποχρεώσεών της:

Εταιρικό κεφάλαιο	? παθ.
Προεισπραχθέντα ενοίκια	1.500 παθ.
Έξοδα ιδρύσεως και οργανώσεως αναπόσβεστα	1.500 ενεργ.
Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως (ζημίες)	19.500 ενεργ.
Αναληφθείσα. Εισφορά Β (ετερόρρυθμος)	2.400 ενεργ.
Ταμείο	1.200 ενεργ.
Προμηθευτές	1.500 παθ.
Γραμμ. αποδοχής της εταιρίας (Γραμμ. πληρωτέα)	3.600 παθ.

Το κεφάλαιο ανήκει στους:

- A. 40%
- B. 25% (ετερόρρυθμ. Εταίρος)
- Γ. 35%

Για την κατανομή κερδών και ζημιών δεν προβλέπεται τίποτα στο καταστατικό. Οι προμηθευτές συμβιβάζονται να πάρουν 1.200 € και το ποσό αυτό αναλαμβάνει να καταβάλλει ατομικά ο Α.. Τα προεισπραχθέντα ενοίκια αναλαμβάνει να επιστρέψει στον εκμισθωτή ο Β. Τα γραμμάτια αποδοχής της

εταιρίας ακυρώνονται και εκδίδονται νέα αξίας 3.300 (επίσης κατόπιν συμφωνίας με τους προμηθευτές) τα οποία αποδέχεται ο Γ. Από το ποσό των αναποσβέστων εξόδων ιδρύσεως και οργανώσεως δεν εισπράττεται τίποτε. *Εγγραφές εκκαθαρίσεως μέχρι κλεισίματος όλων των λογ/μών αφού ληφθεί υπόψη ότι, η εταιρία καταβάλλει στους εταίρους που έχουν να παίρνουν και εισπράττει απ' αυτούς που τυχόν οφείλουν.*

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(Ε)			(Π)+ΚΕΦ
Έξοδα ιδρύσεως	1500	Προεισπραχθέντα ενοίκια	1.500
Ζημίες (Ε.Ε.)	19.500	Γραμμάτια πληρωτέα	3.600
Εισφορά Β.	2.400	Προμηθευτές	1.500
Ταμείο	<u>1.200</u>	Κεφάλαιο	<u>18.000</u>
Σύνολο Ενεργητ.	<u>24.600</u>	Σύνολο Παθητικού Κεφαλαίου	<u>24.600</u>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

		(χ)	(π)
-----	-----		
Προμηθευτές		1.500	
Εταίρος Α. ατομικός λογ/μος			1.200
Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως			300
-----	-----		
Προεισπραχθέντα ενοίκια		1.500	
Εταίρος Β. ατομικός λογ/μος			1.500

-----	-----	3.600	
Γραμμάτια πληρωτέα			3.300
Εταίρος Γ. ατομικός λογ/μος			300
Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως			
-----	-----		
Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως		1.500	
Έξοδα ιδρύσεως			1.500
-----	-----		
Εταίρος Β. ατομικός λογ/μος		2.400	
Εισφορά Β.			2.400
-----	-----		
Κεφάλαιο		18.000	
Εταίρος Α. ατομικός λογ/μος			7.200
Εταίρος Β. ατομικός λογ/μος			4.500
Εταίρος Γ. ατομικός λογ/μος			6.300
-----	-----		
Εταίρος Α. ατομικός λογ/μος		8.480	
Εταίρος Β. ατομικός λογ/μος		4.500	
Εταίρος Γ. ατομικός λογ/μος		7.420	
Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως (ζημία			20.400
19.500+300+300)			
-----	-----		
Ταμείο		900	
Εταίρος Β. ατομικός λογ/μος			900
-----	-----		
Ταμείο		80	
Εταίρος Α. ατομικός λογ/μος			80
-----	-----		
		2180	

Εταίρος Γ. ατομικός λογ/μος		2180
Ταμείο		
Ταμείο	900	
Εταίρος Β. ατομικός λογ/μος		900
Ταμείο		
Ταμείο	80	
Εταίρος Α. ατομικός λογ/μος		80
Εταίρος Γ. ατομικός λογ/μος	2180	
Ταμείο		
Ταμείο		2180

Κάθε άυλο (φήμη-σήματα - ευρεσιτεχνίες κ.λ.π.) περιουσιακό στοιχείο που δεν αποσβέστηκε μέχρι την λύση της εταιρίας θεωρείται ζημία.

Στον εταίρο Β καταλογίζεται ζημία μόνο 4.500 € ως ετερορρύθμου εταίρου

Η υπόλοιπη ζημία $20.400 - 4.500 = \underline{15.900 €}$

Α.: $15.900 \times 40/75 = 8.480 €$

Γ.: $15.900 \times 35/75 = 7.420 €$

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ανακεφαλαιώνοντας, τη θεωρία θα έλεγα ότι :

- Η επιχείρηση είναι ένας οργανισμός, ο οποίος με οικονομικής φύσεως, πράξεις και ενέργειες αποβλέπει στον εφοδιασμό της αγοράς με αγαθά ή υπηρεσίες , με σκοπό το κέρδος.
- Οι εταιρίες δημιουργούνται με συμβάσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων προσώπων, με σκοπό κοινωνικό αλλά κυρίως οικονομικό. Οι εταιρίες διακρίνονται σε *Προσωπικές* και *Κεφαλαιουχικές*. Στις προσωπικές υπάγονται η **Ομόρρυθμη Εταιρία**, η **Ετερόρρυθμη Εταιρία** και η **Αφανής Εταιρία**, ενώ στις κεφαλαιουχικές η **Ανώνυμη Εταιρία**, η **Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης**, η **Ετερόρρυθμη με μετοχές**, ο **Συνεταιρισμός** και η **Συμπλοιοκτησία**.
- Βασιζόμενη στο θέμα της πτυχιακής μου εργασίας ανέπτυξα την **Ομόρρυθμη εταιρία** και την **Ετερόρρυθμη εταιρία**.

Από την Ομόρρυθμη εταιρία μάθαμε ότι : - ο κάθε εταίρος της εγγυάται για το σύνολο των υποχρεώσεων της εταιρίας ακόμα και με την προσωπική του περιουσία. – αποτελείται μόνο από ομόρρυθμους εταίρους. – με τη λύση της εταιρίας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη. – η σύσταση γίνεται με ιδιωτικό συμφωνητικό.

Στην Ετερόρρυθμη εταιρία είδαμε ότι : - ο εταίρος εγγυάται μόνο για τις υποχρεώσεις που έχει συνεισφέρει για την ίδρυση της. – οι εταίροι διαιρούνται σε ομόρρυθμους εταίρους και ετερόρρυθμους εταίρους. – με τη λύση της , η ευθύνη των εταίρων παύει. – η σύσταση γίνεται με ιδιωτικό συμφωνητικό.

Τα παραπάνω είναι τα χαρακτηριστικά αλλά και οι διαφορές των δύο αυτών τύπου εταιριών.

- Όσον αφορά τη λογιστική της Ομόρρυθμης Εταιρίας και της Ετερόρρυθμης Εταιρίας καταλάβαμε από τα παραδείγματα ότι κατά βάση ισχύουν τα ίδια. *Μόνο τρία σημεία αλλάζουν στην λογιστική της Ετερόρρυθμης Εταιρίας :* Πρώτον, στους τίτλους λογαριασμών πρέπει να αναγράφεται η ιδιότητα των ετερόρρυθμων εταίρων.

Δεύτερον, δεν υπολογίζεται επιχειρηματική αμοιβή σε ετερόρρυθμους εταίρους.

Τρίτον, σε περίπτωση ζημίας χρήσεως, τα ποσά ζημίας δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια της ευθύνης των ετερόρρυθμων εταίρων.

- Προσωπικά , από την ενασχόληση μου με τις εταιρίες και ειδικά με τις προσωπικές επιχειρήσεις , συμπεραίνουμε ότι η κοινωνία και όλα όσα μας περιτριγυρίζουν , αποτελούν εταιρικούς τύπους με τους οποίους είμαστε σε συναλλαγή τόσο σχετικά με προϊόντα όσο και με υπηρεσίες.

Εξάλλου, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον η ενημέρωση σχετικά με το τι εταιρικοί τύποι υπάρχουν , πώς λειτουργούν και τι νομικό και λογιστικό πλαίσιο ακολουθούν.

Άλλωστε αν το καλοσκεφτούμε όλα γύρω μας είναι επιχειρήσεις, και το πιο απλό παράδειγμα, είναι το περίπτερο κάτω από το σπίτι μας. Εξάλλου μπορεί κάποια μέρα να βρεθώ και εγώ μέσα σε μία τέτοια και να προσφέρω τις υπηρεσίες μου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ (ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ) ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Θεσ/νίκη σήμερα στις ..... οι παρακάτω υπογεγραμμένοι α) Ο
..... κάτοικος ..... οδός .....
και β) Ο ..... κάτοικος ..... οδός
..... συνομολογούν και συναποδέχονται τους παρακάτω
όρους και συμφωνίες:

1. Συνιστούν μεταξύ τους ομόρρυθμη εμπορική εταιρία με ομόρρυθμα μέλη τους: α) ..... β) .....
2. Η επωνυμία της εταιρίας είναι ..... και ο διακριτικός τίτλος της .....
3. Ο σκοπός της εταιρίας είναι .....
4. Έδρα της εταιρίας ορίζεται η πόλη ..... και μάλιστα τα γραφεία της βρίσκονται στην οδό .....
5. Η διάρκεια της εταιρίας ορίζεται (πχ τριετής) και λήγει στις ..... Η διάρκεια της εταιρίας μπορεί να παραταθεί για μια ακόμη τριετία.
6. Το κεφάλαιο της εταιρίας ορίζεται σε € ....., από τα οποία ο εταίρος ..... εισφέρει με το παρόν συμφωνητικό € ..... σε μετρητά και ο εταίρος ..... εισφέρει € ..... σε διάφορα εμπορεύματα.
7. Διευθυντές, διαχειριστές και εκπρόσωποι της εταιρίας θα είναι (π.χ.) όλοι οι συνέταιροι, οι οποίοι από κοινού θα συναποφασίζουν γενικά για τις εταιρικές υποθέσεις. Ο καθένας από τους διαχειριστές δικαιούται απεριόριστα να ασκεί τα διαχειριστικά του δικαιώματα και να συναλλάσσεται για λογαριασμό της εταιρίας, να αναλαμβάνει

υποχρεώσεις, να υπογράφει και να αποδέχεται συναλλαγματικές κλπ βάζοντας την ατομική του υπογραφή κάτω από την εταιρική επωνυμία. Επίσης ο καθένας από τους διαχειριστές δικαιούται μόνος να εκπροσωπεί την εταιρία σε οποιαδήποτε Διοικητική ή Δικαστική Αρχή ημεδαπής ή αλλοδαπής και σε οποιοδήποτε βαθμού ημεδαπού ή αλλοδαπού Δικαστηρίου.

8. Ταμίας της εταιρίας είναι ο .....
9. Όλοι οι εταίροι έχουν υποχρέωση να παρέχουν την προσωπική τους εργασία για ευόδωση του σκοπού της εταιρίας.
10. Ο ισολογισμός θα συντάσσεται στο τέλος του κάθε έτους, μετά την απογραφή του Ενεργητικού και Παθητικού της εταιρίας.
11. Τα καθαρά κέρδη που θα προκύπτουν και οι τυχόν ζημίες θα μοιράζονται μεταξύ των εταίρων με την αναλογία της εισφοράς κεφαλαίου του κάθε εταίρου στην εταιρία.
12. Ο κάθε εταίρος δικαιούται μηνιαίες απολήψεις για συντήρησή του μέχρι το ποσό των €.....έναντι των κερδών που προβλέπεται να κερδίσει η εταιρία μέσα στην ίδια χρήση.
13. Κατά τη διάρκεια της εταιρίας, αν πεθάνει κάποιος από τους εταίρους, η εταιρία θα συνεχίσει να λειτουργεί μεταξύ των άλλων εταίρων που είναι στη ζωή και των κληρονόμων του εταίρου που πέθανε. Οι τελευταίοι αυτοί υποχρεώνονται, μέσα σε ένα μήνα από το θάνατο, να υποδείξουν έναν μόνο αντιπρόσωπό τους που θα εκπροσωπεί αυτούς στην εταιρία.
14. Μετά τη διάλυση της εταιρίας ακολουθεί η εκκαθάρισή της, με εκκαθαριστές (π.χ.) όλους τους συνεταίρους.
15. Το παρόν συντάχθηκε σε ..... αντίτυπα από τα οποία το πρώτο θα κατατεθεί για δημοσίευση στο αρμόδιο τμήμα του Πρωτοδικείου ..... Όλα τα αντίτυπα υπογράφηκαν από όλους τους συμβαλλόμενους.

2.Ιδιωτικό Συμφωνητικό Σύστασης Ετερόρρυθμης Εταιρείας

ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ με την επωνυμία ".....& ΣΙΑ ΑΕΕΕ & ΣΙΑ ΕΕ".

Στην
Αθήνα σήμερα την 7η Απριλίου 1999 μεταξύ των παρακάτω συμβαλλομένων α. της Ανώνυμης Εταιρείας με έδρα ..... Αττικής (οδό.....αρ.....) και την επωνυμία “..... & ΣΙΑ ΑΕΕΕ”, νόμιμα εκπροσωπούμενη από τους Α..... Κ..... του Α..... και Φ..... Α.....του Ι..... σύμφωνα με το πρακτικό Διοικητικού Συμβουλίου αυτής (ΦΕΚ.....), με ΑΦΜ ..... ΔΟΥ ΦΑΕΕ Αθηνών και β. του Σ..... Λ..... του Α....., ιδιωτικό υπάλληλο, κατοίκου Αθηνών, οδός .....αρ....., κάτοχο δελτίου ταυτότητας με αριθμό ..... που εκδόθηκε από το ΑΤ ....., και ΑΦΜ ..... ΔΟΥ ....., συμφωνήθηκαν, συνομολογήθηκαν και έγιναν αμοιβαίως αποδεκτά τα εξής 1. Οι συμβαλλόμενοι συνιστούν με το παρόν συμφωνητικό ετερόρρυθμη εμπορική εταιρεία με την επωνυμία "..... και Σία ΑΕΕΕ και Σία Ε.Ε" και διακριτικό τίτλο "..... Ε.Ε", με ομόρρυθμο μέλος την άσυμβαλλόμενη εταιρεία, όπως παρίσταται και εκπροσωπείται, και ετερόρρυθμα μέλη τον β' συμβαλλόμενο. 2.Έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος ..... Αττικής και συγκεκριμένα το μίσθιο κατάστημα της οδού ..... αρ. .... Η εταιρεία με απόφαση του διαχειριστή της μπορεί να δημιουργεί υποκαταστήματα οπουδήποτε επιθυμεί χωρίς να απαιτείται η τροποποίηση του παρόντος. Επίσης η μεταφορά του εταιρικού καταστήματος εντός των ορίων του Δήμου ..... Αττικής σε άλλη από την παραπάνω αναγραφόμενη διεύθυνση δεν αποτελεί τροποποίηση του παρόντος. 3.Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται δεκαετής και αρχίζει από την νόμιμη σύσταση αυτής και δημοσίευση αυτής και λήγει την αντίστοιχη ημερομηνία του έτους 2009. Κατά την λήξη της η εταιρεία μπορεί να παραταθεί με έγγραφη απόφαση των εταίρων της, που θα δημοσιευθεί νόμιμα. 4.Σκοπός της εταιρείας και αντικείμενο της εμπορικής της γενικά

δραστηριότητας είναι η διενέργεια εμπορικών πράξεων και ειδικότερα -η εισαγωγή και η εμπορία στην ημεδαπή και αλλοδαπή ειδών αθλητικού εξοπλισμού καθώς και ειδών ένδυσης και υπόδησης -η λειτουργία καταστημάτων λιανικής πώλησης των παραπάνω ειδών, -η αντιπροσώπευση οίκων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με το αυτό αντικείμενο Η εταιρεία για την επίτευξη του σκοπού της μπορεί να συμμετέχει σε άλλη εταιρεία οιασδήποτε μορφής και με τον αυτό η παρεμφερή σκοπό. 5. Το κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται στο ποσό των δραχμών ενός εκατομμυρίου (1.000.000), το οποίο καταβλήθηκε σε μετρητά από τους συμβαλλόμενους και ειδικότερα - ποσό δρχ. εξακοσίων χιλιάδων (600.000) καταβλήθηκε σε μετρητά από την α' συμβαλλόμενη εταιρεία και ομόρρυθμο μέλος και - ποσό δρχ. τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) καταβλήθηκε από τον β' συμβαλλόμενο και ετερόρρυθμο μέλος. 6. Η συμμετοχή στα κέρδη και τις ζημίες ορίζεται σε ποσοστό 60% για την α' συμβαλλομένη εταιρεία και ομόρρυθμο μέλος και 40% για τον β' συμβαλλόμενο και ετερόρρυθμο μέλος. 7. Διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρείας και για όλη την συμφωνηθείσα διάρκεια της εταιρείας ορίζεται το ομόρρυθμο μέλος αυτής, το οποίο ασκεί την διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας δια του νομίμου εκπροσώπου του. Ειδικότερα δικαιούται και υποχρεούται να διευθύνει τις εταιρικές υποθέσεις, σε όλες τις διαχειριστικές φάσεις τους, να εκπροσωπεί την εταιρεία και να παρίσταται για λογαριασμό και στο όνομά της σε όλα τα ελληνικά δικαστήρια και σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες ή αρχές (ημεδαπές ή αλλοδαπές), διοικητικές, φορολογικές, αστυνομικές, να συναλλάσσεται με τις Τράπεζες και οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, να εισπράττει χρήματα οφειλόμενα και ανήκοντα στην εταιρεία από οποιοδήποτε πρόσωπο, αδιακρίτως φύσεως, μορφής, εθνικότητας, παρά του Ελληνικού Δημοσίου και όλων των Ταμείων, να καταθέτει ή να αναλαμβάνει χρήματα από όλες τις Τράπεζες (ημεδαπές ή αλλοδαπές), να εκδίδει, αποδέχεται, οπισθογραφεί και μεταβιβάζει συναλλαγματικές, γραμμάτια εις διαταγήν, επιταγές και γενικά κάθε πιστωτικό

τίτλο, ως και όλα τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα. Γενικά πράττει ο,τιδήποτε απαιτείται για την ομαλή διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας. Ο διαχειριστής δικαιούται να αναθέτει σε τρίτο πρόσωπο με ειδική πληρεξουσιότητα την διαχείριση του συνόλου ή μέρους των εταιρικών υποθέσεων. 8. Κάθε ημερολογιακό έτος συντάσσεται ισολογισμός και διανέμονται τα κέρδη της εταιρείας. Με κοινή συμφωνία των εταίρων κέρδη δύνανται να διανεμηθούν και πριν το τέλος του έτους εφ'όσον υφίστανται. 9. Η εταιρία λύεται - Με την λήξη της διάρκειάς της. - Με συμφωνία των εταίρων πριν την λήξη της. - Με καταγγελία εκ μέρους οποιουδήποτε των εταίρων και μόνον για σοβαρό λόγο -Σε περίπτωση πτώχευσης ή λύσης και θέσης σε εκκαθάριση του ομορρύθμου εταίρου της. Σε περίπτωση θανάτου κάποιου από τους εταίρους η εταιρεία συνεχίζεται με τους επιζώντες εταίρους και των εκ διαθήκης ή εξ αδιαθέτου κληρονόμων του αποβιώσαντος εταίρου. 10. Η μεταβίβαση της εταιρικής συμμετοχής ή ποσοστού αυτής σε τρίτο επιτρέπεται μόνον με την σύμφωνη γνώμη όλων των εταίρων. 11. Την λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση αυτής. Εκκαθαριστής της εταιρείας ορίζεται ο διαχειριστής αυτής. Κατά την εκκαθάριση ρευστοποιούνται τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, εξοφλούνται τα προς τρίτους χρέη αυτής, αποδίδονται οι εισφορές των εταίρων και το τυχόν απομένουν διανέμεται μεταξύ των εταίρων. 12. Απαγορεύεται η σφράγιση του εταιρικού καταστήματος από οποιονδήποτε από τους εταίρους. 13. Για κάθε διαφορά που τυχόν θα προκύψει αρμόδια είναι τα Δικαστήρια της πόλης των Αθηνών. 14.Για κάθε θέμα το οποίο δεν ρυθμίζεται ειδικότερα από το παρόν ισχύουν και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα και του Εμπορικού Νόμου. Σε πίστωση των άνω συνετάγη το παρόν το οποίο αφού διαβάσθηκε και βεβαιώθηκε από τους συμβαλλόμενους, υπογράφεται από αυτούς όπως ακολουθεί. ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασιλείου Ν. Σαρσέντη – Αναστασίου ΣΠ. Παπαναστασάτου " Λογιστική Εταιριών " – Δ' Έκδοση – Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης

Βουλγάρη Ευμ. – Παπαγεωργίου " Γενική Λογιστική " – Δ' Έκδοση – ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

Δημήτριος Ι.- Καραγιάννη Σ. " Συστάσεις-Μετατάξεις-Μετατροπές-Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων " – Γ' Έκδοση- Θεσσαλονίκη 2003

Δημοπούλου Ιωάννα – Δημάκη " Γενική Λογιστική " – Δεύτερη Έκδοση – Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ

Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη " Προσωπικές Εταιρίες Ε.Π.Ε. Κοινοπραξίες " – Έκδοση 2002 – Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ – Αθήνα 2002

Ιωάννου Γρ. Χρυσοκέρη " Η λογιστική των Εμπορικών Εταιριών " – Εκδότης Βίκτωρ Παπαζήσης – Αθήνα 1965

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

www.kye-evrytania.gr

www.lawnet.gr

